

the voice of canadian slovenians

GLASILO

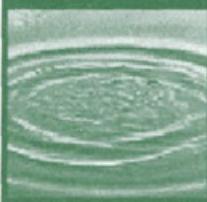
kanadskih slovencev

Izdaia Vseslovenski kulturni odbor Letnik 3 številka 3 maj / junij 1999 \$4.50

ŽIVLJENJE. ZDRAVO ŽIVLJENJE.

**Soustvarjamo ga tudi mi.
S svojim znanjem, izkušnjami, izdelki.
Naša poglavitna skrb je namreč zdravje.**

ZDRAVILA ZA HUMANO UPORABO

DIETETIČNI IN ZELIŠČNI IZDELKI

VETERINARSKI IZDELKI

BIOSINTETIČNI IZDELKI

KOZMETIČNI IZDELKI

ZDRAVILIŠKE STORITVE

 KRKA

Izdaja
Publisher

Vseslovenski kulturni odbor • All-Slovenian Cultural Committee

Glavna in odgovorna urednica
Editor-in-Chief
Nives Čorak**Uredniški odbor**
Board of Editors
Ivan Plut**Svet revije**
Editorial Advisors

Florijan Markun (za VKO), Frank Habjan in Stane Kranjc (za KSK), France Brence (za Gospodarsko zbornico), Anton Kacinik (za radio Glas kanadskih Slovencev), Ivan Plazar, Valentin Batič, Anton Ovtar in Franc Slobodnik (za slovenske župnije), Frank Novak, Jože Slobodnik

Sodelavci
Collaborators

Veronika Bric, Branka Lapanje, Jožica Vegelj

Avtorica grafične podobe
Original Graphic Concept
Nives Čorak**Postavitev www strani**
www pages
Minca Wolf, Tihomir Varda**Naročila in oglasi**
Subscription and Advertising
Ivan PlutNaročila, spremembe naslovov, prispevke, oglase in pripombe pošljite na naslov
*Subscriptions, change of address, advertising and comments forward to***GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV**
770 Browns Line, "Kastelic Building"
Toronto, ON, M8W 3W2, Canada
Tel: (519) 884-9413 Fax: (519) 884-4464
E-mail: nivescorak@hotmail.com

Prosimo, da ob naročilu oglasa priložite vso potrebno dokumentacijo (logotip, fotografije, tekste), na naročilnici pa označite velikost in število oglasov. Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je mogoč le s pisnim dovoljenjem. Prispevki so zaželeni.

*For advertising please forward all necessary documentation (logo, photos, texts) and mark the size and number of adds. The editors have made every reasonable effort to provide accurate and authoritative information, but they assume no liability for the accuracy or completeness of the text. Articles do not necessarily reflect the opinion of the Editors. All rights reserved. Reproduction in whole or in part allowed only by written permission. Submissions are welcome.*Tiskano v Kanadi v nakladi 3000 izvodov
3000 copies Printed in Canada**Na naslovnici • Cover**
Planica, Ontario, Canada
Photo by Marjan Dragozet**iz vsebine**

4	Uvodna beseda • Introduction	480210
4	Iz Slovenije • News From Slovenia	
5	Naši bralci sprašujejo • Questions	
5	Novice iz kanadske slovenske skupnosti • News from Canadian Slovenian Community	
	Slovenski snemalni studio v Bramptonu	
	Govor častnega konzula Jožeta Slobodnika na sprejemu	
	Srečanje Primorcev v Clevelandu	
	Canadian Slovenian Scholarship Foundation	
	Spomini/Memories - Lipa Park October 3, 1998	
	Slovence v Kanadi je obiskal starosta športa g. Leon Šukelj	
	Anton Vukšinič - biseromašnik	
11	Kongres • Congres	
	Promocija Slovenije v svetu	
12	Odpri album • Open album	
	Francka Kavčič	
14	Obrazi • Faces	
	Dr. Metka Zupančič	
16	Literatura • Literature	
	Semanji dan	
21	Glasba • Music	
	Vlado Kreslin	
22	Film • Cinema	
	Krmar	
23	Šport • Sport	
	Poročilo o smučanju	
	Sprehod po Planici	
24	Zdravje • Health	
	Viagra - one year later	
25	In memoriam • v spomin	
	Stanko Titan	
26	Križanka • Crosswords	
27	Kulinarika • Gastronomy	
	Humor	

uvodna beseda

Fotografija na naslovnički tokratne številke revije Glasilo je avtoportret. Avtoportret, ki pripoveduje s telesom in ne obrazom. Odpira pred nami širino obzorja, ki se razprostira s te razgledne točke. Vabi naprej in hkrati ustvarja trenutek postanka, ko zajamemo sapo, da bi tudi sebe utišali in bili pripravljeni uslišati preostalo okrog nas.

Ni veliko trenutkov v katerih smo pripravljeni na takšno preslikavo in odprtia za sprejemanje novega.

Bil pa je trenutek in večer, v tem mesecu, ko smo imeli priložnost zajeti sapo in biti vzpodbudno presenečeni in to je bil obisk stoljetnika, športnika g. Leona Štuklja. Vitalnost, ki jo izžareva g. Štukelj je tako izjemna, da nehote ostajamo polni vprašanj in želj po odgovorih. Njegov optimizem in veselje pa daje vse potrebno upanje za prihodnost.

Tokratna številka Glasila prinaša vpogled v življenja posameznikov, pa naj so to spomini, govor Marjana Glavača, na letnem banketu "Slovenian Canadian Scholarship Foundation" na mladost in spoznanje razlike dveh kultur, ter hkrati večno vprašanje kdo smo in komu pripadamo, ali pa članek Cvetke Kocjančič pod temo obrazi z naslovom Dr. Metka Zupančič.

Cvetka Kocjančič bo prevzela urednikovanje revije Glasilo preko poletja in jeseni. Grafična podoba revije se bo s tem tudi nekoliko spremenila, kar pa je le vzpodbudno, saj pomenita dve leti in pol delovanja dovolj dolgo obdobje za preoblikovanje.

Sama se odpravljam za nekaj mesecev v Slovenijo in vam ob tem želim čudovito in kreativno poletje.

Nives Čorak
Glavna in odgovorna urednica

internet

Slovenian Information on the Internet

Virtual Guide to Slovenia

www.uvi.si/slo/

Government PR&Media Office

www.ijs.si/uvi/

Government Centre for Informatics

www.sigov.si

Chamber of Commerce and Industry of Slovenia

www.gzs.si

Slovenian Tourist Board

www.tourist.board.si

Institute of Macroeconomic Analysis and Development (IMAD)

www.sigov.si/tipo/

Trade and Investment Promotion Office

www.sigov.si/zrs/

Telefonski imenik Slovenije

<http://tis.telekom.si/>

Slovenia. At Home in Europe

evropa.gov.si

Slovenians on the Internet

www.uni-mb.si/~ugrtan01f/shp/shp.html

Stičišče Avstralskih Slovencev

www.glasslovenije.com.au/

Vlado Kreslin

www.si21.com/kreslin

Oddaja Slovenci po svetu

<http://realsrv.rtvsl.si:81/cgi-perl/realbrowser.pl/tv>

Revija Glasilo

www.slovcan.com/glasilo

Toronto on the Internet

www.math.toronto.edu/toronto/

APIMONDIA 99

Od 12. do 18. Septembra letos bo Canada organizirala v Vancouver-u 36. Mednarodni Čebelarski Kongres, znan pod imenom Apimondia 99.

Tega kongresa se bo udeležilo, okrog 30 slovenskih čebelarjev med njimi tudi g. Lojze Peterle, prvi ministrski predsednik neodvisne Slovenije.

Na poti v Vancouver se bodo čebelarji od 8. do 12. Septembra ustavili tudi v Ontariu, kjer se bodo srečali z ontarijskimi čebelarji in si ogledali druge znamenitosti.

vsko

VSESLOVENSKI KULTURNI ODBOR

forum za povezovanje, infomiranje in meddruštveno koordinacijo

Presednik: Ivan Plut

tel: 519.884.9413, faks: 519.884.4464,
e-mail: jplut@golden.net

RadioGLAS KANADSKIH SLOVENCEV

ob nedeljah dopoldne

na **CHIN FM 100.7**

v poletnem času od 9. do 10. ure,
preostali del leta od 11. do 12. ure

Preko satelita Anik E-2 KU-band se oddaja sliši po vsej Severni Ameriki,
preko kabla pa tudi v Bellevilleu,
Kingstonu, Londonu, North Bayu,
Ottawi, Sudburyu, Thunder Bayu,
Timminsu, Windsorju.

Revija GLASILo KANADSKIH SLOVENCEV

Dvomesečnik za kulturno, informativno
in medsebojno povezovanje Slovencev.

Urednica: Nives Čorak

Izdaja Vseslovenski kulturni odbor
Letna naročnina za Kanado \$25.00

Naročila za radio in revijo:

Vseslovenski kulturni odbor

770 Browns Line, Toronto

ON, M8W 3W2

Faks za radijsko oddajo: 416.503.0983

Faks za revijo: 519.884.4464

Po telefonu:

Milena Soršak- Mississauga

(905) 625-4272 služba

(905) 276-7258 dom

Milica Muhič- Mississauga

(905) 274-6782

Dr. Tone Kačnik- Toronto

(416) 922-1161 služba

(905) 233-5616 dom

Frank Novak- Hamilton

(905) 561-1944

naši bralci sprašujejo

V rubriki *Naši bralci sprašujejo* vam na vaša vprašanja posredujemo strokovne odgovore iz slovenske ambasade v Ottawi. Na vprašanja, ki jih zastavljajo bralci in utegnejo zanimati širši krog naših rojakov, odgovarja svetovalec veleposlaništva Republike Slovenije v Ottawi, g. Goran Križ.

PRIZNANJE KANADSKIH ŠOLSKIH SPRIČEVAL V SLOVENIJI

V primeru preselitve oz. nadaljevanje študija v Sloveniji je za priznanje spričeval kanadskih šol potrebno izvesti postopek nostrifikacije tujega spričevala.

Organ v Sloveniji, ki je odgovoren za postopek nostrifikacije je Ministrstvo za šolstvo in šport. Za začetek postopka je potrebno predložiti vlogo za nostrifikacijo spričevala, ki se dobi na omenjenem ministrstvu.

Vlogi, ki se pošilja v Slovenijo je potrebno priložiti:

- original spričevala tuje šole, katerega nostrifikacija se zahteva
- spričevalo je potrebno po naslednjem vrstnem redu oviriti:

na kanadskem provincialnem ministrstvu zadolženim za izobraževanje (glede na sedež šole) kanadskem ministrstvu za zunanje zadeve in mednarodno trgovino (oddelek za legalizacijo dokumentov) ter veleposlaništvu Republike Slovenije v Ottawi.

- fotokopijo celotnega originalnega spričevala, vključno z legalizacijo.
- tri izvode sodno overjenega prevoda v slovenski jezik, katerega lahko opravijo v Slovenijo sodno zaprseženi prevajalci. S seznamom omenjenih prevajalcev razpolaga Ministrstvo za pravosodje RS in sodišča. Če je prevod opravljen v Kanadi lahko le-tega oviri Veleposlaništvo Republike Slovenije.

Če je oseba v tujini opravila več kot en razred srednje šole, je potrebno v primeru nostrifikacije spričevala končane tuje srednje šole ali posameznega razreda, predložiti fotokopije spričevala vseh opravljenih posameznih razredov srednje šole ter fotokopije spričeval o predhodno končani osnovni šoli v Sloveniji oz. v tujini.

- fotokopijo spričevala o obiskovanju slovenskega dopolnilnega pouka v tujini, če je učenec tak pouk obiskoval.
- fotokopijo zadnjega spričevala

pridobljenega v Sloveniji pred vpisom v šolo v tujini.

V primeru nejasnosti oz. za podrobnejše informacije se lahko obrnete na veleposlaništvo ali Ministrstvo za šolstvo in šport Župančičeva 6 1000 Ljubljana.

Veleposlaništvo Republike Slovenije

150 Metcalfe Street, Suite 2101
Ottawa, Ontario, Canada K2P1P1
Tel: 613. 565.5781 Fax: 613.565.5783

Uradne ure za konzularne zadeve:

od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00
in od 14.00 do 16.00 ure.

Informacije po telefonu:

ob delavnikih med 8.00 in 12.00
ter med 13.00 in 16.00 uro.

Konzularne ure v Toronto:

vsako prvo in tretjo delovno sredo v mesecu od 13.00 do 19.00
v prostorih Informacijskega centra na 770 Browns Line, po otvoritvi pisarne časnega konzula pa na 4300 Village Centre Court, Mississauga.

Konzulat Republike Slovenije

Častni konzul Jože Slobodnik
4300 Village Centre Court,
Main Floor, Mississauga, ON, L4Z 1S2
Pisarna bo predvidoma odprta julija 1999

novice

Slovenski snemalni studio v Bramptonu

Redakcija radija Glas Kanadskih Slovencev vam sporoča veselo novico, da smo januarja letos pričeli redno snemati naš nedeljski radijski program v našem lastnem studiu. Lep in profesionalno urejen studio se nahaja v Kasteličevih poslovni zgradbi na Brown's line. Prednosti privatnega studija so velike. Za nas vse, ki sodelujemo pri radiu, so najlepši deli oddaj ravno tisti, ki neposredno posegajo v življenje in nas seznanjajo z delom in ustvarjanjem naše skupnosti.

S pomočjo kulturnega in informativnega poslanstva nas radio lahko poveže še tesneje med seboj, da dejansko postanemo velika slovenska etnična družina. Pozivamo vas, da se poslužujete uslug našega radia, ki vam ga posreduje Vseslovenski kulturni odbor. Mamice, očetje ali učitelji slovenske šole, pripeljite svoje malčke ali srednješolce na prijateljski pogovor, ki je lahko tudi v angleščini.

Lovci, tudi vi pripeljite svoje mlade in nove člane na radio, da z nami delijo kakšno zanimivo lovsko dogodivščino, ki bo tudi za vas, ki ne lovimo, posebno doživetje.

Vabimo vsa društva in njih predsednike, da se poslužite izrednih možnosti, ki vam jih ponuja radio. Sporočite svojim članom in ostalim rojakom o vaših prizadevanjih, uspehih in težavah, s katerimi se morate soočati. Ta izziv velja še posebno naši mladi, drugi generaciji Slovencev, ki lahko del svojega programa izvedejo v angleščini.

Tu apeliram tudi na vas, starše: dajte, vzpodbudite svoje hčere, sinove, sorodnike, da nas pokličejo, pa se bomo skupaj dogovorili za okvirni del programa. Čas snemanja v domačem okolju lahko napravimo po dogovoru. Če boste imeli obiske, ki bi nam povedali kaj zanimivega iz domovine ali pa kakšne druge države, nas obvestite, da se načelno zmenimo za format vložka, ki je lahko v obliki pomenka, intervjuja ali predavanja. Naša večletna zvesta snemalca in glasbena urednica Bill Kocjančič in Miran Vamberger katerima se je pred kratkim pridružil tudi Lojze Mavec pa bodo kot doslej skrbeli za odličen glasben izbor ter prijetno in sproščeno vzdušje med snemanjem.

novice iz kanadske slovenske skupnosti

Govor častnega konzula Jožeta Slobodnika na sprejemu dne 19. februarja

Cenjeni gospod veleposlanik, častiti duhovniki, dragi gostje!

Najlepša hvala za izrečene čestitke in dobre želje, še posebej predstavnikom slovenskih društev in ustanov. Hvala organizatorjem tega lepega večera - Vseslovenskemu kulturnemu Odboru, Kanadsko-slovenskemu svetu, Kanadsko-slovenskemu kongresu, Kanadsko-slovenski gospodarski zbornici, vsem nastopajočim in vam vsem, ki ste mi z vašo prisotnostjo izkazali podporo.

Naprej bil se rad zahvalil Zunanjemu ministrstvu Republike Slovenije, ki mi je zaupalo dolžnost častnega konzula. Prav tako se zahvaljujem tistim, ki so mojo kandidaturo podprli - hvala veleposlaniku dr. Božu Cerarju, njegovemu predhodniku gospodu Marijanu Majcnu ter bivšemu odpravniku poslov na slovenskem veleposlaništvu gospodu Štruklju in drugim, še zlasti Vseslovenskemu kulturnemu odboru in posebej njegovemu predsedniku Ivanu Plutu. Največja zahvala pa gre moji ženi, ki mi že čez 30 let stoji ob strani. Mislim, da ima največ zaslug pri vzgoji najinih otrok, kakor tudi pri poslovnih uspehih. Hvala za dosedanje podporo in razumevanje in upam, da mi bo tudi v bodoče stala ob strani. Zame je ta nova dolžnost velik izzik. Zavedam se, da je pred mano težka naloga in da bom uspešen le, če mi bodo slovenska društva in organizacije ter posamezniki pri tem mojem prizadevanju pomagali. Gre za predstavitev Slovenije v kanadski javnosti, za informiranje kanadske javnosti o možnostih za sodelovanje s Slovenijo in seveda tudi za promocijo Slovenske kulture tukaj v Južnem Ontariu, kjer je center ekonomskega, kulturnega in družabnega življena. Upam, da bom pri tem lahko uporabil izkušnje iz svojega poslovnega življena, kakor tudi izkušnje iz svojega delovanja v različnih slovenskih organizacijah.

Moje imenovanje za častnega konzula je priznanje celotni slovenski skupnosti v Južnem Ontariu.

Slovensko veleposlaništvo v Ottawi opravlja enkratno delo na političnem in diplomatskem področju, toda ekonomski in kulturni center Kanade in Slovencev

je tukaj v Južnem Ontariu. V primerjavi z drugimi narodnostmi smo Slovenci po številu majhni, pa aktivnosti pa močni in izredno vitalni.

Tudi Slovenija je majhna, sorazmerno zelo mlada demokratična država, ima pa bogato kulturno tradicijo in velik turistični, ekonomske, znanstveni in kulturno-umetniški potencial. Poiskati moramo nove načine sodelovanja, da bi angažirali našo mladino, naše poslovneže, znanstvenike, profesionalce in umetnike za bolj aktivno sodelovanje. Naj nas medsebojne razlike ne ovirajo pri delu za skupne cilje. Različnosti med nami lahko obrnemo v vesoplošno korist, če bomo znali drug drugega spoštovati. In prav tega medsebojnega spoštovanja in sodelovanja želim za prihodnost v veliki meri nam vsem.

Hvala.

His Excellency Dr. Božo Cerar, Reverend Fathers, honoured guests, Ladies and

Gentlemen, Good evening! I am deeply touched by your kind words and best wishes. I would like to extend my appreciation to all honoured guests, especially His Excellency Dr. Božo Cerar, the Ambassador of the Republic of Slovenia who has joined us from Ottawa, our Member of Parliament for Etobicoke-Lakeshore Mrs. Jean Augustine, a representative of the Ministry of Foreign Affairs of Canada Mr. W. G. Robinson, the Consul General of Hungary Mr. Gabor Menczel, the Consul of Croatia Mr. Ivan Picukaric, Mr. Frank Paznar, Canada's Corporate & Government Consultant.

I would like to express my gratitude to the Slovenian associations, especially the All Slovenian Committee, for organizing this beautiful event. A heartfelt thank you to everyone who helped, and to the choir for their uplifting performance. Your support and talent is much appreciated.

Tonight, I feel a great sense of pride in

news from slovenian canadian community

our Slovenian heritage, and a renewed sense of unity and enthusiasm. I know this spirit of good will and fellowship will grow stronger in years to come. It is a great honour to be appointed Honorary Consul of the Republic of Slovenia. This honour I humbly share with all of you, whether you are Slovenian citizens or descendants of Slovenians. The Slovenian government is recognizing the importance of Slovenians in Southern Ontario — that we are deeply patriotic people, proud of our ethnic heritage and at the same time proud Canadians.

Being an Honourary Consul is a new endeavour for me. I have accepted this challenge because I believe that my business experience and active involvement in various Slovenian Clubs and organizations have given me the sensibility, and the means, to contribute something positive to the Republic of Slovenia, as well as to our Slovenian Community in Southern Ontario. I am counting on your help, your suggestions, your support and your friendship. Together, we will have to find new ways to communicate and cooperate with Slovenia — ways that will engage and inspire our young people, our business people and our professionals.

Our priority is to strengthen and promote cultural and economic ties for the benefit of both Canada and Slovenia. The future of Canadian Slovenians depends not on our numbers, for there are few new immigrants arriving from Slovenia. It depends on our continued active cultural and economic exchange.

As a relatively new, independent, democratic country, Slovenia has a rich cultural heritage that should make each and every one of us, and our children, proud. We must keep it alive! Slovenia also has untapped tourist, scientific, artistic and economic potential.

What stands before us is a unique opportunity, indeed, a responsibility, to promote Slovenia in Canada and to promote Canada in Slovenia. A renewed cultural and economic dialogue will be nothing short of rewarding for ALL Slovenians. Let's work together toward this goal!

Thank you.

Člani društva Simon Gregorčič Toronto pred cerkvijo Sv. Marije Vnebovzete v Cleveland-u

Srečanje Primorcev v Clevelandu

Stane Kranjc

V soboto, 17. aprila 1999 se je v Slovenskem domu na St. Clair Aveniji v Clevelandu vršilo srečanje kanadskih in ameriških primorskih Slovencev. Ob zelo bogati in okusni večerji, vipavski kapljici in ob zabavni glasbi, ki so jo izvajali orkester Stana Mejača, Fantje Valenčič iz Washington County, Pa. in Kvartet "Primorski fantje" iz Toronto, smo se res odlično zabavali. Lahko rečem, da je bil to enkraten in nepozaben večer.

Veselico je priredil Slovensko-ameriški primorski klub, pod vodstvom predsednice Sabine Milavec. Okoli 450 gostov je do zadnjega kotička napolnilo Slovenski narodni dom. Srečanja sta se udeležila tudi častni konzul g. Tone Gogala in urednik časopisa Ameriška domovina dr. Rudolph Susel.

Naslednji dan, v nedeljo ob desetih dopoldne, smo se udeležili slovenske maše v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Aveniji v Cleveladnu. Lepo je bilo videti in poslušati otroke, ki so v slovenščini, čeprav z angleškim naglasom, brali molitve in prošnje. Petje cerkvenega zbara je lepo zvenelo v tej akustično zgrajeni cerkvi, žalostno pa je dejstvo, da je naših ljudi v slovenski cerkvi vedno manj in da je vedno več praznih klopi. Opoldne so se vse tri skupine Primorcev - iz Clevelandu, Pensylvanije in iz Canade - srečale ob okusnem kosišu. Za veselo vzdušje so poskrbeli

"Harmonikaši Valenčič". Tokrat se jim je pridružil s klarinetom tudi Edi Kodarin iz Hamiltona. Čeprav "Fantje Valenčič" pripadajo že tretji generaciji ameriških Slovencev, vzpodbudno ohranajo slovensko tradicijo. Na vprašanje "Kako se imenuje vaša glasbena skupina?" je Darryl Valenčič odgovoril: "We don't have any special name, we are just happy Slovenians, we accept everybody. I guess we are Društvo vseh Slovencev". Torontsko in hamiltonsko skupino je na zabavnem avtobusnem potovanju vodil Jože Kanalec, predsednik primorskega društva "Simon Gregorčič". Med potovanjem je Edi Kodarin izpraznil vse svoje žepe, natlačene z zabavnimi šalami, predsednik Kanalec pa je izpraznil steklenice, napolnjene z dobro kapljico. Ženske so postregle z domaćim prigrizkom, Primorski fantje pa so potovanje popestrili z zabavnim petjem. Ko smo ob vrnitvi v Kanado prestopili mejo, ni bilo videti na meji nobenega uslužbenca. Šofer avtobusa je odšel v imigracijsko pisarno in ko je povedal, da ima poln avtobus "pojočih Slovencev", se cariniku niti ni ljubilo, da bi nas prišel na avtobus pogledat.

Srečanja primorskih Slovencev iz Amerike in Kanade se vršijo že kar nekaj let. Upam, da se bo ta lepa povezava Slovenk in Slovencev nadaljevala še dolgo v tretje tisočletje.

novice iz kanadske slovenske skupnosti

CANADIAN SLOVENIAN SCHOLARSHIP FOUNDATION

2nd Annual Banquet at Lipa Park Slovenski Narodni Dom in St. Catharines, Ontario
Jerry G. Ponikvar

The Canadian Slovenian Scholarship Foundation honoured nine students at its very successful second annual banquet, October 3, 1998 hosted by Lipa Park Slovenski Narodni Dom in St. Catharines. The scholarship and bursary awards program was established to financially assist youth of Slovenian heritage in their college or university studies, and to encourage them to be proud of their rich Slovenian cultural roots and heritage. Life long learning and education are continuous and it is our hope that the next generation will continue to build on the contribution of pioneer Slovenians and not only be leaders in the broader Canadian community but also be leaders in our Slovenian cultural community enhancing Canada's rich cultural mosaic.

With the support of St. Gregory the Great Slovenian Parish, Hamilton; VPZ Bled, Beamsville and Lipa Park Slovenski Narodni Dom, St. Catharines along with the generous support of our Slovenian Community in Hamilton/Wentworth, Niagara and Halton Regions, we were able to award two scholarships valued at \$1,000.00 each and seven bursary awards of \$250.00. The gala evening was opened with a warm welcome from Joseph Bayuk, president of Lipa Park and prayer of thanksgiving by Rev. Father Frank Slobodnik, pastor of St. Gregory the Great Slovenian Parish community.

Following a delicious dinner prepared by the ladies of Lipa Park, Master of Ceremonies, Jerry Ponikvar called on John Kranjc to introduce our guest speaker, Marjan Glavac who captivated all who were present, with

his remarks.

Dr. Lado Dim was then called upon to present the 1998 Scholarship Award recipients who were selected for their scholastic excellence and contribution to the Slovenian community.

The \$1,000 scholarship recipients were: Michael Atalick who is attending McMaster University, Hamilton and pursuing studies in Engineering and Business; Jamie Horvat attending McMaster University and registered in post graduate studies in an honours program in commerce.

The worth bursary recipients of \$250 each, were: Martha Bajc attending Brock University, St. Catharines and in her third year of neurosciences studies; Alexandra Ferletic enrolled in social sciences program at McMaster University; Simona Skrbani/ Horvat registered in teacher education studies at Brock University; Tony Molek seeking a science degree in oenology and viticulture at Brock University; Gregory Oresar who is majoring in biology and enrolled in a concurrent education program at Brock University; Sabrina Ponikvar who is pursuing studies in dental hygiene at Munroe College in Rochester, New York; Vili Verhovsek a second year student at Mohawk College in Hamilton majoring in music.

Marjan Glavac who grew up in Welland and teacher of computer studies at Bonaventure Meadows Public School in London, Ontario was this years' guest speaker. Marjan was chosen by the planning committee in recognition of the many awards he has achieved for excellence in educational practice, in particular in the

field of mathematics, science, technology and computers in education. In 1994, he was the recipient of the Roberta Bondar award for Science and Technology, in 1995 he won the Nortel National Institute Award for Excellence in Teaching, in 1996 the recipient of the Prime Minister's Award for excellence in teaching mathematics, science and technology, 1997 the Roy C. Hill Award for educational innovation and in 1998 awarded a certificate of merit by TVO. In his presentation he outlined how his parents, his Slovenian roots and hard work influenced his success and formation, and who he is today. His experience as a speaker and confidence came through as he weaved 'his story' with humour and a great deal of emotion. There wasn't a dry eye in the hall as everyone present - young and old could relate to Marjan's experiences. Vili Verhovsek, one of this year's award recipients, shared his gifted vocal music talents and wowed the audience with his Elvis Presley renditions. Vili will be going on tour to Slovenia in the summer of 1999.

The formal part of the evening closed with appreciation and thanks expressed by Ed Kodarin, on behalf of the Foundation Board of Directors. The socialization continued late into the evening with dancing to the beautiful music of Walter Ostanek, 'Polka King' and three times Grammy Award winner and his band.

The Canadian Slovenian Scholarship Foundation has applied for registration as a charitable foundation and hopes that in the future it will be able to issue receipt to the generous contributors who financially support and make this event an annual success.

If other Slovenian communities are interested in establishing a chapter to present scholarship awards in there area, the Hamilton/Wentworth, Halton & Niagara Regions Planning committee would be pleased to assist in their establishment and share our experience.

The Slovenian Canadian Scholarship Board of Directors are: Ed Kodarin, president; Jerry Ponikvar, vice president; John Doma, treasurer; Joe Prsa, secretary; John Kranjc, legal advisor; Majda Pogachar, Louis Lesica, Lado Dim, Andreja Farkas and Dan Demsar. Planning has already commenced for the "Third Annual Slovenian Canadian Scholarship Banquet" to be hosted by St. Gregory the Great Parish Council, Hamilton on Sunday afternoon, October 3, 1999.

S.N.D. Lipa Park, St. Catharines, October 1998

novice iz kanadske slovenske skupnosti

SPOMINI/MEMORIES - LIPA PARK OCTOBER 3, 1998

Jerry Ponikvar

"*SPOMINI/MEMORIES*" is the text of remarks made by Marjan Glavac, distinguished educator and guest speaker at the second annual Slovenian Canadian Scholarship Foundation Banquet held at Lipa Park, St. Catharines, in October 1998. Marjan wove his story relating how his Slovenian heritage and culture as well as hard work influenced his success and formation and made him who he is today. His experiences, which were related with great feeling and emotion, and mixed with Slovenian recitation, held the audience's undivided attention. There was laughter and there were tears. We all have similar spomine! With Marjan's permission, the Scholarship Foundation Board would like to share his remarks with the readers of "Glasilo".

It is a real honour being here. I feel particularly honoured sharing this hall with the members of the Slovenian Scholarship Foundation committee, who have all distinguished themselves in their own careers the award recipients who have distinguished themselves and will continue on their academic studies and future careers as members of the next generation

of Canadians of Slovenian descent; the donators and sponsors of this evening events; all of you who came from all walks of life to support this worthy cause. I thank all of you for being here.

Last but not least, I am very honoured and humbled to be on the same programme as Walter Ostanek. When I found out that Walter was going to be here, I quickly looked him up on the Internet, and I was surprised how little I knew about him. Among the many television shows Walter has been on, he has appeared on the Johnny Carson show, Phil Donahue, Tommy Hunter Show and appeared in concert with Roy Clark, the Oakridge Boys, Lawrence Welk, Frank Yankovic as well as many other performers. The description on the Web site went on to say "Walter Ostanek remains relentless in his commitment to pleasing his audiences. All this is quite amazing for a fellow whose attitude still reflects the enthusiasm, humility, and dedication of an ambitious, awestruck youngster trying to break into the ranks." Maybe later on, you can "play me an old fashioned waltz" Walter.

One year ago, the committee asked me if I would like to speak at the next fund raising event. Ed Kodarin suggested I talk about what it was like growing up in Canada of Slovenian parents; what my Slovenian heritage means to me and how it has influenced me.

I immediately agreed to speak, without realizing what an incredible day Saturday, October 3, 1998 would be for me. This is my 20th anniversary homecoming weekend at St. Michael's College at the University of Toronto. It's very hard to believe that 20 years ago I graduated from the University of Toronto, 20 pounds lighter and with very little gray hair. It was at St. Mike's that I met Slovenes from the Toronto community and I quickly found out that I was a PREK - short for Prekmurec (Prekmurje), the region of Slovenia that my parents are from. Last night I had a chance to meet some of my old classmates, some that I have not seen in 20 years. For the Scholarship Award participants the years go by very quickly. Stay in touch as best you can through reunions, Christmas card lists, phone calls, E-mail.

Being here at Lipa Park brings back memories as well. In 1994, my dad cel-

ebrated his 65th birthday here in this hall with his many friends, relatives and well wishers. At the time I had the honour of speaking about the influences my dad had on me. You don't really realize all the influences your family has had on you until you sit down and write a speech!

I grew up in Wineland, and because the Slovenian community in Welland was very small, almost negligible, my Slovenian education came from my family, in particular my mother. 31 years ago, she along with my dad dragged me, my brother and sister to Lipa Park to hear an 11 year old boy recite the following memorized words from the poem "Domovina Mili Kraj":

Domovina mili kraj, K tebi gre spomin nazaj! Krasne tvoje so planine, Krasni hribi in doline. Zemeljski je to moj raj. Domovina mili kraj.

That eleven-year-old boy was me. I stood in front of the centennial year plaque as part of a program dedicating the opening of Lipa Park.

When you are eleven years old you have no idea why some things are important to your parents and why you have to be dragged to a place like Lipa Park.

Lipa Park is the realization of a dream by a number of Slovenians to have a physical place to celebrate their Slovenian culture and more importantly, leave a physical reminder of that culture to the next generation.

To this eleven-year-old boy, I hated learning that poem. Tears would run down my cheeks as my mother called me to practice it over and over again until I got it right. I think the reason I cried so much was because I knew I was different. When you're eleven years old going on twelve, that's the last thing you want to be. You don't want to be different from your friends, you want to fit in. You want to be like your friends. But, growing up with Slovenian parents, who spoke little English, and had a culture that was much different from the culture of you "English Anglezi" friends, I came to the conclusion that I was different.

With a name like Marjan Glavac, I lived my Slovenian heritage every day. It hasn't been easy. For the first 10 years of my life, my friends called me "MUD", because they

...continuation page 10

novice iz kanadske slovenske skupnosti

...continuation from page 9

heard my parents say my name so fast - Marjan, Marjan, Marjan - that it sounded like "MUD" in English. All through school, no one could pronounce it right. I've been called Marion, Marianne, Maryjane, Mario, Marjan and once my last name Glavac was pronounced Gigilavac over the high school PA system by the vice principal. And boy, are kids cruel to you at that age.

At that time I really identified with Johnny Cash song - A Boy Named Sue - That went something like this - Bill or John or Frank, any name but Sue. In this case, any name but Marjan. My parents did ask me if I wanted to change it, and I said no. It was my name and it defines who I am. And as the years went by, and I became a teacher, I became even more sensitive to those children whose names were much, much more difficult than mine to spell and to pronounce. Somehow the pain I went through with my name, lightens any pain for them.

There is an advantage to having an unusual name. People remember you. How could they forget a person with a name like Marjan Glavac? I do a lot of work on the Internet and get a lot of e-mail from Slovenians who recognize the name as being Slovenian in origin. Long last relatives have tracked me down. And I have a Slovenian nursery school teacher from Ljubljana, who is now working with a kindergarten teacher at my school on a project together, all because of my name.

Being different goes beyond just having a different name. Being the child of Slovene immigrants, I have always lived the dual life, two identities with one vying to be dominant. Am I a Canadian? Am I a hyphenated Canadian - a Slovenian Canadian or a Canadian Slovene? Although my parents have lived in Canada for over 40 years, I don't think they have this conflict. Having been born in Slovenia, growing up in Slovenia, attending school in Slovenia, they are still emotionally Slovenian, but citizens of Canada. If they have a duality at all, it is being Prekmurski. Often growing up, my mother would switch from her Prekmurski dialect to the proper Slovene standard accent. And that is one of the biggest influences among many that I learned from my mother - how to accommodate for differences; how to make others feel welcome rather than shutting them out, simply speaking their language. It has come

Slovence v Kanadi je obiskal stoletnik in starosta športa g. Leon Štukelj

Uroš Richard Kobal

Na pobudo častnega konzula Jožeta Slobodnika je Slovence v Kanadi obiskal Olimpionik g. Leon Štukelj s svojim dolgoletnim spremjevalcem, sekretarjem na ministrstvu za malo gospodarstvo in turizem g. Tomažem Zajcem.

Gosta sta prispela na mednarodno letališče Pearson v soboto 29. maja popoldan kjer ju je pričakal Ambasador R. Slovenije Dr. Božo Cerar s soprogo Martino, častni konzul R. Slovenije g. Jože Slobodnik njegov pomočnik pri tem projektu Uroš Kobal, predsednik vseslovenskega kulturnega odbora g. Ivan Plut, plesalci skupine Nagelj v narodnih nošah, ki so gosta obdarovali s cvetjem ter skupina izseljencev. G. Štukelj je g. Slobodniku skrivoma zaupal: "Danes zjutraj sem se spraševal le kaj me žene na tako dolgo pot, no sedaj sem pa tukaj", kar potrjuje naravo odprtrega srca tega izrednega in zaslužnega Slovencev.

G. Štukelj se je v času obiska udeležil srečanj s Slovenci: "Pohod ljubezni" na farmi pri Boltonu, kjer je stoletnik opravil kratek pohod v namen podprtosti slovenskemu starostnemu domu Lipa, večerje na ladji Kapitana Johna v Torontu, kjer ga je poleg Slovencev pričakala še skupina novinarjev in fotografov časopisov Toronto Star, Toronto Sun in National Post. Časopisi so naslednji dan poročali o tem izjemnem dogodku, njegova atletska drža na stolu pa je vsem prisotnim pokazala njegovo izjemno krepost. Naslednji dan sta si gosta ogledala slapove Niagare in ostale kulturne znamenitosti področja Niagarskega polotoka vključno z

Marinelandom. V torek sta si dopoldan na vabilo g. Podobnika, obiskovalca ogledala tovarno Chrysler v Etobicoku, kjer je zaposlenih veliko Slovencev. Popoldan je sledila tekma Blue Jays v Sky Domu, kjer je stoletnik doživel posebno prezentacijo na igrišču. Igra in prenos sta potekala v živo tudi na televiziji in radiju. Zvečer je sledil obisk Hamiltona in srečanje z našimi izseljenci v dvorani Sv. Gregorja Velikega. Leon je ponovno blestel v svojem izbranem zbornem jeziku in govoru, ki ga je stoletnik sestavljal kar sproti. Obiskovalci so se večkrat nasmejali njegovim duhovitim šalam in bili osupli nad življensko zgodbo in številu prejetih medalj na svetovnih tekmovanjih in olimpijskih igrah. Leon je imel tudi nasvet za vse poročene, sam je poročen že 65 let s svojo soprogo njegov recept pa je: strpnost, potrpljenje in kompromis. Sledila je sreda in osrednji dogodek njegovega obiska srečanje s člani olimpijskega komiteja Ontarija, ki je potekalo v dvorani Marije Pomagaj na Brown's Line. Leonu je v čast zapel pevski zbor župnije Marije Pomagaj, sledil je nagovor komisarja olimpijskega komiteja g. Morleya Kells in govor g. Zajca. Po končanem nagovoru so sledila osebna srečanja, fotografiranja ter odhod na letališče kamor sta bila gosta odpeljana v spremstvu častnega konzula g. Slobodnika in njegove soproge Darje. Pred svojim odhodom nam je Leon se zaupal: Vidimo se na Olimpijskih Igrah v Torontu 2008, sam pa sem si dejal Bog daj.

...continuation on page 20

novice iz kanadske slovenske skupnosti

**Anton Vukšinič -
biseromašnik**

Cvetka Kocjančič

Duhovnik Anton Vukšinič je bolj malo znan kanadskim Slovencem, čeprav je šest desetletij opravljal duhovniško službo, od tega petdeset let v Kanadi. Namreč, ves čas je deloval po angleških župnijah. Starostne nadloge so ga prisilile, da se je pred nekaj leti upokojil in se preselil v dom Lipa v Torontu.

Čudna otožnost se mu je razlila po obrazu, ko je pripovedoval o svoji prehodjeni poti. Rodil se je 1913. leta v Možakovem pri Metliki. Brezkrbno mladost v tej majhni belokranjski vasici ob Kolpi mu je zagrenila smrt očeta, ki je padel v prvi svetovni vojni nekje v Galiciji. Tudi brata je izgubil v rani mladosti. Utonil je v mrzlih valovih Kolpe. Mama je potem poročila Tonetovega strica in v zakonu se je rodilo še devet otrok.

Ljubezen do šole mu je odprla pot na državno gimnazijo in po maturi se je odločil za duhovniški poklic. Posvečen je bil novembra 1938. leta. Prvo duhovniško službo je opravljal na župniji Marije Device na Polju. Tam je postal tudi v viharnih vojnih časih, ko so Slovenijo okupirali Italijani, in pozneje vse do 1945. leta, nakar se je z begunci umaknil na Koroško. Po različnih taboriščih je opravljal duhovniško službo, poučeval verouk in pomagal pri slovenski šoli. Stric, ki je živel v Kanadi, mu je poslal garancijo in tako je 1948. leta prišel v Kanado. Tako je bil nastavljen na angleško župnijo Sv. Tomaža Akvinskega v Torontu in tako se je ob delu učil angleškega jezika. Od tam je bil premeščen k Sv. Tereziji v Port Colbern, nato pa k Sv. Andreju v Welland, kjer je postal dvajset let.

Čeprav je deloval po angleških župnijah, je imel med Slovenci precej znancev in prijateljev, ki so sem prišli iz koroških taborišč. Med njimi sta bila tudi sedanji torontski nadškof kardinal Alojzij Ambrožič in Jože Plevnik, profesor teologije na Regis College v Torontu, ki sta bila v avstrijskem taborišču njegova učenca. Kot duhovni kolegi so se večkrat srečevali in vsa leta ostali dobri prijatelji. Dokler mu je zdravje dopuščalo, je postal na župniji v Wellandu, sedaj pa uživa jesen življenja v domu Lipa v Torontu. Še vedno vsak dan mašuje za angleško govoreče stanovalce, rad se kaj pogovori s sobratoma Ivanom Janom in Francem

Sodjem, ki stanujeta v sobi nasproti njegove, pa kakšen časopis še prebere, da si krajsa čas. V veliko pomoč mu je brat Martin, ki je 24 let mlajši od njega, včasih navdušen športnik, sedaj, ko je upokojen, pa zelo aktiven prostovolec domu Lipa. Letos sta šla skupaj na dopust na Kubo.

Gospod Vukšinič rad preživi dopust v toplih krajih, "da prevari mrzlo kanadsko zimo". Tudi Slovenijo rad obiše. Lansko poletje je šel v Slovenijo z bratom Ivanom, ki živi v Georgetown. Domačini v njegovi rojstni vasi so se spomnili njegove biserne maše in so mu pripravili izredno slovesnost.

Slovesna biserina maša je bila 12. decembra 1998 v Hamiltonu, ki jo je organiziral hamiltonski škof, saj je g. Vukšinič največji del svojega življenja preživel v tej škofiji. Ob tej priliki so ga s svojo prisotnostjo počastili tudi njegovi duhovni kolegi - Kardinal Ambrožič, dr. Plevnik, Franc Turk in dr. Tone Dimnik. Bolj intimna slovesnost je bila v domu Lipa, kjer je biseromašniku govoril njegov dolgoletni prijatelj dr. Jože Plevnik. Slavnostno kosilo v restavracji Linden pa je bila priložnost, da so mu sorodniki in prijatelji čestitali in z njim pokramljali.

kongres

PROMOCIJA SLOVENIJE V SVETU

Dr. Jože Bernik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa in Juri Žterk, član SSK in znani slovenski pomorščak sta slovenskim politikom in državni upravi, ki skrbi za promocijo Slovenije preko medijev zastavila kar nekaj vprašanj in dilem o spremembah nacionalnih simbolov, ki jih je slovenska politika po osamosvojitvi preprosto ukinila.

"Dežela na sončni strani Alp" je bil slogan, ki je Slovenijo geografsko pa tudi politično opredeljeval. Po tej oznaki jo je bilo le stežka zamenjati s Slovaško, Slavonijo, Estonijo ali celo Irsko.

Slogan je označeval tudi temperament človeka. Po njem je bilo spoznati njegovo trdnost, ki že tisočletja kljubuje vsem "viharnikom" na sončni strani Alp. Slogan "Slovenija, moja dežela" je potrjeval oboje, odločnost in pogum vseh, ki se niso bali takratne jugoslovanske oblasti in ne življena v samostojni državi.

Lipov list je postal simbol slovenstva še pred osamosvojitvijo. Na prsi so si ga ponosno pripenjali vsi tisti, ki so hrepeneli po samostojnosti. Postavljal so jih celo na pročelja hiš, pisemske ovojnike, kovali priponke in jih podarili prijateljem, znancem in vsem, ki so hrepeneli po slovenstvu. Sadili smo lipe, kot simbol slovenstva, začetek naše samostojnosti. Na dan osamosvojitve jo je pred parlamentom blagoslovil slovenski nadškof. Svet nas je spoznal tudi po teh jasnih državnootvornih zakonih. Slovenci po svetu so v prizadevanjih za mednarodno priznavanje uporabljali omenjeni simbol in geslo, nove "rožice" pa se pravzaprav niso "prijele" razen tam, kjer so jih oglaševalci plačali.

Ker sedanji turistični simbol šopek cvetja ne označuje nacionalne prepoznavnosti Slovenije v svetu, predlaga Svetovni slovenski kongres, da slovenske nacionalne institucije, ki so kakorkoli povezane s promocijo Slovenije, vrnejo v javno rabo "lipov list" in geslo "Dežela na sončni strani Alp", ter jih uporabljajo na svojih predstavitevih in promocijskih gradivih, ter jih tudi mednarodno zaščitijo.

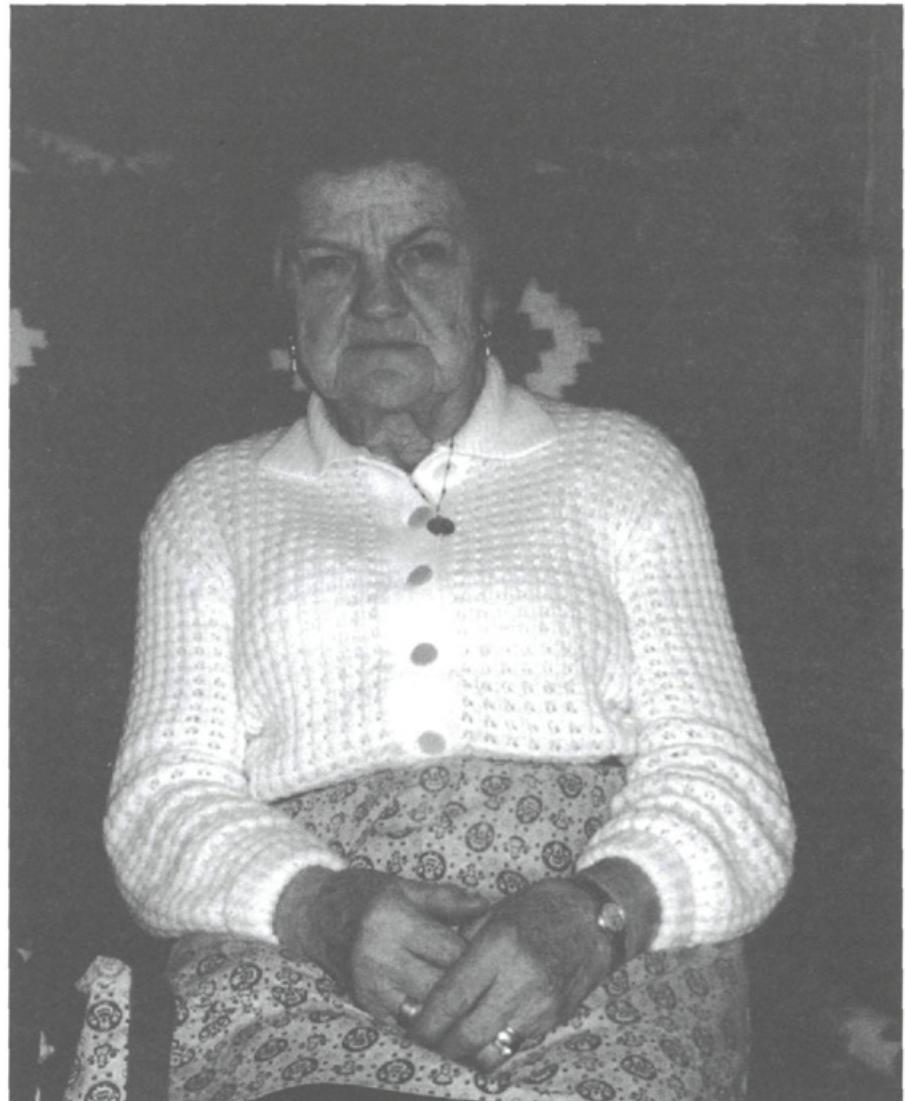
Francka Kavčič

Cvetka Kocjančič

Družina Kavčič je dobro poznana Slovencem v Torontu. Oče John je bil uspešen gradbenik, njegovo tradicijo pa nadaljuje sin John, ki je bil dolga leta, dokler se niso začele težave z njegovim srcem, odličen športnik in organizator. Hčere so bolj poznane pod poročnimi priimki, vse pa so zavedne Slovenke in so bile zelo aktivne pri slovenski župniji. Zasluge za tako odlično vzgojo vsekakor veljajo materi Francki, ki se je vse življenje razdajala za svoje otroke. Z ljubeznijo, kakršno premore le verno materino srce, ki trdno zaupa, da ji Bog ni naložil večjega bremena, kot ga more nositi, je sprejemala, kar ji je življenje naložilo. Kaj vse je pretrpela v prvih desetih letih zakona, ko je bila več kot tri leta nasilno ločena od svojih otrok! O svojem zaporu in prisilnem delu govori brez vsake grenkobe v srcu, z nasmeškom, kot zmagovalka. To zmore le človek, ki s srcem in dušo odpusti tistim, ki so mu delali krivice.

Francka Kavčič se je rodila 1. decembra 1917. leta v Lučnah pri Golem vrhu v Poljanski dolini. Bila je peti od sedemnajstih Martinčičevih otrok. Tриje otroci so majhni umrli, širje bratje so padli pri domobrancih, en brat je odšel v Argentino, ostale sestre pa še živijo v Sloveniji. Kmetija je bila majhna in mati si je s taberhom in s klekljanjem pomagala, da je preživelatako številno družino. Otroci so že v rani mladosti morali vsak po svoje pomagati. Francka se je že pri šestih letih naučila klekljanja, da je lahko mami pomagala. Z devetimi leti je šla zdoma. Najprej je štiri leta služila kot pesterna, potem pa še štiri leta kot dekla.

Nato se je dve leti učila za šiviljo, se vrnila na dom in leto pozneje, 1939. leta poročila Johana Kavčiča. "Mož je bil doma z velike kmetije v Št. Joštu. Iz te družine izhaja tudi nekdanji predsednik Slovenije Stane Kavčič. Po dvanaest do štirinajst glav živine

so imeli. Janez je bil najstarejši od dvanajstih otrok, izučen zidar. Spoznala sva se pozimi, ko smo dekleta klekljala," pripoveduje Francka o tistih lepih starih časih, ko so se fantje zbirali tam, kjer so dekleta klekljala, in potem se je pelo in plesalo... Takrat je zagorela tista iskrica prijateljstva in ljubezni, ki je povezovala njun zakon več kot pet desetletij.

Z možem sta živila na svoji kmetiji nad Št.

Joštom, ko se je začela druga svetovna vojna. Kot večina moških v tistem kraju, je tudi Janez Kavčič odšel k domobrancem.

Širje njegovi bratje, ki so bili tudi pri domobrancih, so bili po vojni ubiti, on pa je preživel, se tik po vojni javil oblastem in je dobil amnestijo. Potem so 46. leta slovenski fantje, ki so bili v Italiji, načrtovali, da bi prišli osvobodit Slovenijo. Janez je nekajkrat nesel od njih pošto škofu

Leniču v Ljubljano in ko so 1947. leta nekega drugega dobili s podobno pošto, je oblast zvedela tudi za Kavčiča. "Policaji so ga aretirali in zasliševali na neki kmetiji, se spominja Francka. "Ko je policaj šel po ključ, da bi sobo zaklenil, je moj mož pobegnil in uspelo mu je priti v Italijo. To je policaje tako razjezilo, da so se znesli nad mano. Zasliševali so me in ker jim nisem nič povedala, ker nisem nič vedela o politiki, so me za štiri tedne zaprli. Med tem časom so nam doma vse pobrali - dva prašiča, moževe obleke, žganje... Po štirih tednih so me spustili. Da bi upravičili, zakaj so mi stvari pobrali, so me obsodili na trideset mesecev zapora in na zaplemba vsega premoženja. Nikogar ni zanimalo, kaj bo z otroki. Starejša dva, 8-letnega Ivana in 4-letno Francko, so vzeli v oskrbo moževi starši, 3-letno Marico je sprejela moja sestrična, 2-letna Tončka je ostala pri sosedi, 1-letna Ivanka pa pri moji mami.

V Rajhenburgu, kjer sem bila najprej zaprt, sem delala v šivalnici in razen slabe hrane ni bilo tako slabo, na avtocesti, kjer sem bila na prisilnem delu štiri mesece, je bila pa živa groza. Ženske smo ležale v barakah na samih deskah, ponoči samo z lahko deko pokrite. Hrana je bila zelo slaba, delo pa sila naporno. Vsaka je morala nakopat in odpeljat sedemdeset samokolnic na dan, in ker norme nismo v normalnem času dosegle, smo delale do desetih zvečer. Med drugimi je bila takrat na tisti cesti Zagreb-Beograd z mano ga. Turkova iz Logatca, ki sedaj tudi živi v Torontu."

Ljubezen do otrok je Francki dajala moč in pogum, da je preživelu vse grozote zapora in prisilnega dela. Ko je prišla iz zapora, je začela urejati dokumente za izselitev v Kanado. Mož je namreč že 1949. leta prišel v Kanado. Tako kot drugi begunci, je tudi on prvo leto delal na farmi, potem pa se je preselil v Toronto. Kupil je

staro hišo na Eaton St., blizu slovenske cerkve, in jo preuredil v boarding house. Potem je začel svojo gradbeno obrt.

"Jaz sem prišla z otroki za njim v Kanado šele 1955. leta. Vselili smo se v novo hišo na Euclid Aveniji in dolgo časa tam živelj," ponosno pove. "V Kanadi so se nama rodile še štiri hčerke: Martina, Metka, Ana in Bernardka. Sprva se tukaj nisem mogla privaditi. Vleklo me je nazaj v Slovenijo, čeprav sem tam toliko pretrpela. Domotožje je popustilo, ko sem leta 1958 prvič s hčerko Francko obiskala Slovenijo. Pozneje smo še večkrat šli tja, otroci pa so po svoje hodili. John je bil tam večrat s športniki. Potem, ko so se otroci začeli seliti z doma proti Mississaugi, smo se preselili sem, v to hišo, kjer živimo že 25 let. Mož je sezidal vse te hiše na ulici."

Janez Kavčič je uspešno vodil svoje gradbeno podjetje in veliko pomagal slovenski skupnosti. Po prvi operaciji srca je še nekako okrevl, po drugi pa se ni več opomogel in leta 1993 je podlegel srčni bolezni. Poleg svojega podjetja, gradbeno podjetje John Kavčič Construction Co. sedaj vodi sin John. Tri hčerke so medicinske sestre, štiri pa učiteljice.

"Od vseh otrok je samo Metka poročena s Kanadčanom," Francka ponosno pove. Anica je poročila Rukavina, Francka Krekovega, Marica Paznarjevega, Tončka Piklja, Ivanka Vukšiniča, Martina Lamovška, Bernardka pa Tratnika. John je pa s Demšarjevo poročen. Imam 29 vnukov in 3 pravnuka. Otroci vsi z mano po slovensko govorijo, tudi hčerke, ki so v Kanadi rojene. Tudi vnuki se z mano po slovensko pogovorijo. Janez je vedno vztrajal, naj otroci slovensko govorijo. Jaz se sama nisem nikoli dobro angleško naučila. Doma sem kuhalila in prala, pa šivala za dekleta, drugače sem bila pa večina v slovenski družbi. V cerkvi sem

bila aktivna pri Ženski ligi, sedaj pa mi zdravje več ne dopušča, da bi se sama vozila naokrog."

V prostorni hiši, ki jo je Janez Kavčič s svojimi rokami zgradil za svojo številno družino, Francka sedaj sama živi. Po vseh prostorih so razobešene in razstavljenе družinske fotografije, fotografije posameznih otrok, vnukov in pravnukov. Slovensko domačnost izražajo tudi slike in spominčki iz domovine... in police knjig... in rože.

Ob praznikih pridejo vsi njeni otroci z družinami domov. Polna hiša jih je. Sicer pa vsi živijo v bližini in jo pogosto obiskejo. Kljub bolezni in starosti Francka še vedno rada ponudi gostoljubje svojega doma raznim kulturnim obiskovalcem iz Slovenije, ki nastopajo v Torontu.

Dr. Metka Zupančič

Cvetka Kocjančič

Dr. Metko Župančič Slovenci v Kanadi poznajo bolj po njenih člankih v Glasilu, kot po obrazu, čeprav se je predvsem zadnje leto, ko je živila v Guelphu, precej približala slovenski skupnosti, kar slovenska inteligencija bolj redko počne.

Rodila se je leta 1950 v Celju, odraščala pa je v Kopru, ker je bil oče premeščen v tedanje Cono B. V Ljubljani je končala gimnazijo in srednjo glasbeno šolo, za nadaljevanje študija pa je izbrala literaturo in je leta 1974 na Filozofski fakulteti diplomirala iz francoščine in primerjalne književnosti. Leto pozneje je končala še glasbeno akademijo, med študijem pa je delala pri Glasbeni mladini Slovenije. Še isto leto je dobila štipendijo francoske vlade in odšla v Francijo, kjer je naredila doktorat III. stopnje. Januarja 1979 se je vrnila v Slovenijo in ko je čakala na zaposlitev, je prevedla trinajst knjig, v glavnem romanov francoskih avtorjev, med drugimi tudi Vinka Globokarja, francoskega Slovenca, ki je eden največjih strokovnjakov za sodobno glasbo. Leta 1979 je dobila zaposlitev na filozofski fakulteti v Ljubljani. Tam so ji predlagali, naj naredi še en doktorat. Tako je naredila še en doktorat iz istega avtorja in ga leta 1988 zagovarjala v Zagrebu.

Preden je prišla v Kanado, je leto in pol poučevala v Tennesyju, ZDA, ko pa je dobila delovno dovoljenje za McGill univerzo, se je nemudoma preselila v Montreal.

Poučevala je na oddelku za francoščino, istočasno pa je učila tudi prevajanje in predmete iz književnosti na oddelku za dopolnilno izobraževanje. Šele ko je leta 1993 dobila imigracijsko dovoljenje, je lahko zaprosila za redno službo v Kanadi. Tako je potem pet let poučevala na univerzi v Ottawi in ko je univerza začela odpusčati ljudi, je bila med prvimi, ki si je morala iskati novo zaposlitev. Začasno pogodbeno službo je dobila na univerzi v Guelphu, od tam pa se je preselila na drugo

začasno delo na univerzo v Oregon. Nikjer ne ostane dovolj časa, da bi se lahko ustalila.

Njenim selitvam z univerze na univerzo so krive predvsem razmere v kanadskih šolskih institucijah, ki jim je vlada zadnje čase močno zmanjšala proračun, tako da si morajo pomagati, kakor si pač morejo in znajo, najpogosteje z odpuščanjem rednih profesorjev, ki jih nadomeščajo z začasnimi, mladimi profesorji, ki jim po sindikalnih pravilih pripadajo nižje plače, pa tudi med študenti so navadno bolj priljubljeni, ker poučujejo bolj za denar, kot zato, da bi mladino česa naučili.

Sama o svojem pedagoškem delu takole pove: "Ko jaz, ki sem priseljenka, učim francoščino in vztrajam na mednarodnih merilih, se vedno najde kdo, ki mi očita, da sem prenatančna in prestroga. Tisti, ki smo prišli od drugod, nismo pripravljeni pristajati na tisto, ki v kanadskem šolstvu ne funkcioniра. S tem mislim na probleme v zvezi z veliko popustljivostjo profesorjev. V teh letih sem sama morala pogledati globoko v oči svojim pogledom, svojim pričakovanjem in svoji trmi in želji, da naredim nekaj v življenju teh mladih ljudi, ki se potegujejo najprej, da bi dobili diplomo in da bi obenem delali. Znanje pa ostaja sekundarno. Po drugi strani pa študentje niti niso pripravljeni na kreativnost, ustvarjalnost in samostojnost mišljenja, ker jih že v srednjih šolah trenirajo, da mislijo tako, kot jih učitelj uči. Sama jih spodbujam h kreativnemu razmišljanju."

Poučevanje je samo ena njenih dejavnosti, ki Metki prinaša takoreč vsakdanji kruh. Umetnost pa je tisto, kar ji prinaša osebno zadovoljstvo. Povezano z umetnostjo pa je tudi njen duhovno iskanje. "Sem del svoje generacije, ki je rasla brez cerkve in ki je na tak ali drugačen način iskala svojo duhovno usmeritev. Glasba je bila tista, ki mi je omogočala prvi stik z duhovnostjo in še sedaj mi veliko pomaga. Pri dvajsetih

letih sem začela delati pri Radiu Študent v Ljubljani. To je bilo obdobje hippiev, Beatlov, Flower Power... V moderni glasbi so se tisti čas močno poznali vplivi vzhodnjaške kulture in tisti, ki nismo bili krščansko usmerjeni, smo se hitro navdušili za intelektualizem in za alternativna novodobna gibanja, ki so tedaj že bila v zraku, čeprav jih takrat nismo poznali pod tem imenom. Okoli leta 1975 sem bila v glasbeni skupini Salamander, v kateri je bilo precej takih, ki so se ukvarjali z vzhodnjaško religijo. Tako sem takrat začela prebirati jogijsko literaturo in ker sem tiste čase ob delu še intenzivno študirala, sem se začela navduševati za jogijsko obliko meditacije in za vegetarijansko prehrano. Počasi sem začela hoditi v skupine, vendar z določeno stopnjo nezaupanja, ker so nekateri izkorščali duhovno žejo naše generacije. Neki indijski učitelj s svojo skupino privržencev mi je rekel, naj grem za tri mesece v Indijo in da bom lahko postala učiteljica joge. Vedoč, da je nemogoče pogolniti vso modrost orientalske religije v treh mesecih, sem se uprla njihovi manipulaciji in sem tudi zavestno pazila, da ne bi zašla v kakšno sekto."

Sodelovanje v skupini za duhovna gibanja, ki je bila ustanovljena v Ljubljani v začetku osemdesetih let kot nekakšna alternativa pospešenemu prizadevanju mladih katoliških duhovnikov, da bi pridobili čimveč mladine, pa tudi z namenom, da bi raznim sektam, ki bi od ljudi vlekle denar in si jih psihološko podrejali, preprečila infiltracijo v slovenski prostor, ji je močno razširila duhovno obzorje. Skupina je imela svoje prostore na Zvezi socialistične mladine in tam so se enkrat na mesec shajali različni intelektualci, od duhovnikov, psihologov, literatov in umetnikov, pa do filozofov in matematikov. "Marko Pogačnik je bil nekakšen guru za nas vse," se Metka spominja tistih časov. "On je bil že takrat zelo novodobno usmerjen, na Švedsko je hodil v komuno in je bil prijatelj z

vodilnimi filozofi nove dobe. Skozi to skupino smo pripeljali v Slovenijo nove miselne vzorce, mind maps. Delali smo psihološko, intelektualno in duhovno. Imeli smo različne delavnice za akupunkturo, refleksologijo, masažo in druge alternativne oblike zdravljenja. Od kolegov, ki sta v Indiji študirala Sanskirt, sem se učila orientalske meditacije, ker sem bila ravno tisti čas najbolj potrebna duhovne sprostitve. Onadva sta me podučila, naj se ne počutim kot žrtev, ampak naj s pomočjo meditacije proučim, od kod moja čustva izvirajo. Joga mi je omogočila bolj umirjeno, bolj disciplinirano življenje. Ostala sem ji zvesta, tudi ko sem se preselila v Kanado."

Medtem ko je bila v Sloveniji joga tiste čase tipičen simptom revolucionarne mladine, je bila v Ameriki in Kanadi veliko bolj sprejemljiva, še posebej v intelektualnih krogih. Prav tako druge alternativne

metode sprostitve in zdravljenja. Metka se je izpopolnjevala v jogi in je pred nekaj leti postala jogijska terapeutka, štiri leta pa se ukvarja tudi z reikijem, terapevtskim polaganjem rok. Poleg svojega univerzitetnega dela prireja, kadar ji čas dopušča, tečeje meditacije, kjer se poslužuje raznih terapevtskih metod. V Kitchenerju je tudi za Slovence priredila tečaj in je bila zadovoljna tako z obiskom, kot z uspehom tečaja. Kot ugotavlja, je budizem ni povsem zadovoljil in še vedno je odprta za druge oblike duhovnosti, ki bi jih lahko integrirala v svojo. V tem se kaže njena ekumenična umetniška duša, ki drugim dopušča različnost mišljenja v prepričanju, da z dialogom lahko drug drugega duhovno bogatimo.

Do tega spoznanja in dejanske odprtosti do drugih ver se je dokopala po dolgih letih iskanja in zanimanja za literaturo. O tem pravi: "Moja edina religija je literatura. Iz nje sem se naučila največjih vrednot življenja. Ta literatura ima enega Boga, ampak ta bog je v nas, v našem jeziku, v našem stiku z jezikom. Slovenske literature nisem nikoli dojemala kot katoliško, tudi če je bila literatura povezana z duhovnostjo. Pravzaprav se je moja generacija intelektualcev v sedemdesetih letih nizmerno prizadevala, da bi se otrsela slovenske ozkosti, zato smo bili odprti za vse tisto, kar se je dogajalo zunaj domovine. Čeprav sem večkrat potovala v Francijo in tam nekaj časa živelam, sem šele v Sloveniji zvedela za najbolj popularne ideje v Franciji. Za našo generacijo je bilo bolj pomembno razglabljati o jogi in budizmu, kot o tem, kaj je pristnega v naši narodni zavesti. Živila sem v zavesti, kot da krščanstvo ni imelo nobenega vpliva na slovenstvo."

Prav ta osnovna vera, ki jo klasična literatura vsebuje, jo je pripeljala do spoštovanja in odprtosti do drugih ver. "Sedaj lahko igram flavto v cerkvi," z zadovoljstvom pove, "tudi v slovenski cerkvi, ker se mi zdi, da lahko tudi od

slovenskega duhovnika slišim tisto, kar moja duša želi. Verjamem, da si vse vere v bistvu prizadevajo za eno in isto stvar: za ljubezen do samega sebe in do sočloveka. Nobeni religiji ne morem dati prednosti in vse me zanimajo, zato se tudi z miti ukvarjam."

Tekste s področja mitologije je objavila v štirih skupinskih projektih s kanadskimi in francoskimi kolegi, pri katerih je sodelovala tudi kot urednica, v tisku pa je njena samostojna knjiga, ki bo obsegala oba njena doktorata.

Slovensko skupnost v Kanadi je bolj podrobno spoznala, ko se je preselila v Ottavo, aktivno pa se je vključila v kulturno delo potem, ko se je preselila v Guelph in je uvidela, da bi s svojimi talenti lahko precej prispevala k skupnemu prizadevanju, še zlasti pri izdajanju dvomesečnika Glasilo kanadskih Slovencev. Tudi če Slovenskih prireditev ne obiskuje tako pogosto, ker jo bolj privlači klasična glasba kot polke in valčki, so jo naši ljudje imeli priložnost spoznati preko njenih člankov, v katerih ne skriva svoje drugačnosti, kakor tudi ne njenega pristnega zanimanja za naše ljudi.

Semanji dan

Irma Ožbalt

Neiman Marcus - newyorška veletrgovina za tiste, ki se oblačijo le v disajnersko garderobo. Na vogalu South Gate Malla v floridski Sarasoti so odprli njeno podružnico, manjšo trgovino, kjer bodo prodajali po razprodajnih cenah. Taki trgovini pravijo "outlet", oblačila pa naj bi prišla vanjo direktno iz tovarne, brez posrednikov. Pravijo, da so jo odprli na tej lokaciji za konkurenco štirim drugim velelagovnicam, ki so zasidrane v South Gate Mallu, trgovinam, kjer nakupuje zgornja plast Floridčanov. Za navadnega človeka v njih cene niso dostopne, niti kadar imajo razprodaje. Kaj pomaga, če Saks Fifth Avenue zmanjša ceno ročne torbice za 60%, ko pa je torbica še zmeraj preko štiristo dolarjev? Ali večerna obleka pri Dillard's, za katero po znižani ceni hočejo okrog osemsto dolarjev?

Neiman Marcus bo odprl vrata svojega novega "outleta" danes, v soboto zjutraj, ob desetih. Lokal je v nizkem, majhnem poslopu z ogromnimi okni in z zeleno kupolo v vogalu. Doslej je bila tu trgovina z alkoholnimi pijačami. Hiša stoji streljaj od najprometnejšega križišča v Sarasoti, kjer se spopada promet s severno-južne ceste Tamiami Trail v vpadnico Bee Ridge, po kateri tisoči in tisoči avtomobilov drve z avtocesto I-75 proti plažam in obalnim otokom. Imenitno križišče, skoraj vsak turist mora tam mimo. Nizka hiša. Nalašč. Stoji tam, vidna vsem, saj so okoli nje le palme in parkirišče.

Ironija. Takoj za parkiriščem okoli te hiše razkošja so ozke uličice in ob njih stare, revne lesene hiše ljudi, ki si služijo kruh v podjetjih, ki žive od turistov: v restavracijah, garažah, kot čistilci v hotelih in stanovanjskih blokih, kot vzdrževalci bazenov, nekateri imajo pogodbe za vzdrževanje zelenic, grmičja in drevja. Hiše južno od Bee Ridgea so skrite očem turistov, ki so prišli v Sarasoto zato, da se v tem bogatem letoviškem mestu naužijejo podnevi sonca, plaž in golfa, zvečer pa luksuzne ponudbe gledališč, koncertnih dvoran in še posebej restavracij, kjer si

izbiraš hrano po željah: mehiško, italijansko, kitajsko, tisto iz močvirij okoli New Orleansa, tekšaško, ali pa domačo, floridsko, ribe, rake, školjke.

Hiše južno od Bee Ridgea so stare, posivele, lesene, majhne. Iz časov, ki se niso tako daleč, iz časov, ko je bila Sarasota le ribiška vas, zapuščina španskih conquistadorjev. Vas, kjer so večinoma govorili špansko. Zdaj o tem priča le še nekaj imen ulic, otokov in mesta samega: Avenida Madera, Siesta Key, Sarasota - Nora Sara. Danes so vse te senčnate uličice zabasane z Buicki, Cadillac in Lincoln. Ta bleščeča vozila so se tu zataknila zato, ker je mali parkirni prostor za bivšo Dixie Lee, prodajalno alkoholnih pijač, stokrat premajhen za ljudi, ki so navalili k odprtju Neiman Marcusa. Ljudi, ki so doma v lesenih hiškah, ni nikjer. Najbrž opazujejo vse skupaj izza zaves v malih oknih. Rečejo nič, čeprav so nekatere na debelo naličene gospe z otoka Longboat Key, kjer imajo stanovanja ceno od pol do treh milijonov dolarjev, zasidrala svoja vozila kar na njihovih vrtičkih in res ne kaj prida oskrbovanih traticah. Tam je tudi lepa senca, saj okoli hišic rastejo visoki floridiški bori, pa živi hrasti in sadno drevje. Grenivke in oranže prav zdaj zore in veje se pod letošnjim obilnim pridelkom pripogibajo skoraj do tal. Sadeži padajo na travo, vsepovsod. Kaj zato, če kak Cadillac zapelje preko nekaj grapefruitov?

Deset je. Ljudje se gnetejo proti ozkim steklenim vratom Neiman Marcusa. Gnetejo. Maziljeni grešniki, ki se drenjajo v hram potrate. V božje hramne ti ljudje ne hodijo, ne v sinagoge ob sobotah, ne v cerkve ob nedeljah. Danes so vsi vstali izredno zgodaj, morda že ob osmih, da so gospe imele dovolj časa za toaleto. Ponavadi spe vsaj do desetih. Rinejo se v trgovino. Nič kaj imozantna ni. Velika dvorana, nabasana z okroglimi pokromiranimi stojali, na katerih je nakopičeno razkošje Neiman Marcusove ponudbe. Del dvorane je zasteklen. Tam

so z zavesami zagrnjene sobice za pomerjanje oblačil. Nihče ne bi kupil niti rute, ne da bi jo prej pomeril, seveda. V enem kotu, stisnjena med dvoje okroglih stojal, je napol skrita mizica z zakusko. Saj gre za otvoritveno svečanost! Tam delijo majcene sendviče. Gospe iz Cadillacov se prerivajo okoli mize in se bašejo s sendvički. Menda jim dajo tudi kake papirnate serviete, saj je prostor vendor poln novega blaga, kjer mastni prstni odtisi ne bi bili prav dobrodošli.

Kaj vse je na razstavi naprodaj! Prav pri vhodu se na tistih kromastih obročih ponujajo kopalne obleke vseh vrst in krovjev. Kaj se ne bi, saj smo v obmorskem mestu s prelepimi plažami, mnogi pravijo, da so najlepše na svetu. Zanimivo. V tej dobi drobcenih bikinijev so prav na očeh razstavili matronske kopalne kostume: črne in svetleče modre, z venci belih marjetic, čipkastih, ob izrezu na prsih, pa pisano rožnate, vse v enem kosu, diskretne. Seveda, gospe z milijoni v bankah in s stotaki v torbicah že zdavnaj niso več zavidljivih proporcij. Zato je na obroču poleg kopalk tudi vse polno koketnih, polprozornih dolgih bluz, plaščev in dopetnih kril istih vzorcev, kot so kopalne obleke.

Cene? Čeprav gre za "outlet", ki naj bi razprodajal po tovarniških cenah, so te še vedno strašljivo visoke. In milijonarke so še posebej previdne, koliko plačajo. Poznajo vse trike, vse preračunavajo. Komolčijo se, prerivajo, gneča ko v dolini Jozofat. Ne bodo kar takoj kupile, kar jim je všeč. Primerjajo, se posvetujejo, otipavajo, zavračajo, izbirajo.

Precej ljudi, tudi moških, ki v glavnem le spremljajo svoje žene in prijateljice, se gnete okoli obroča, kjer so razstavljena dolga krila, taka do gležnjev, ki so kot nalašč za popoldansko posedanje ob bazenih ali na terasah pred prodajalnami sladoleda: turkizen bombaž, posejan z velikimi oranžnimi in rdečimi pikapolonicami. A ne stoj predolgo, razstava je velika in pisana!

Tam naprej so bele hlače, raztegljive le diskretno, take, ki za zmeraj obdrže obliko.

Po 65-odstotnem znižanju je cena \$58. Hm. Kompleti iz prosojnega indijskega bombaža: krila, bluze, hlače. "Mix-and-match" pravijo. Obleke. Sviha. Saten. Volneni Georgette. Za vse priložnosti. Gospa si je obesila čez roke prelep jopič iz črne volne, okrašen z graviranimi zlatimi gumbi, okoli zapestij pa kot puh mehek pas iz vidre. Na obroču visi le še en tak jopič. \$350. Razprodaja iz tovarne, 50%-ni popust.

Zdaj stope že dolge vrste pred sobicami za pomerjanje. Pred njimi je precejšen predprostor, kjer je po mizah na eni strani razstavljen prosojni angleški porcelan, na drugi pa so škatle s čevljji. A danes je dan mode, ko ženske crkljajo le sebe. Za posodo jim ni. Mnogo moških je že odvandralo na dvorišče, čeprav je nekaj obročev ob zapadni steni obloženih tudi z moško garderobo.

Pred blagajnami so se že nabrale dolge vrste. Te upravljajo kasirke, lepe ko manekenke, in Adonisi v črnih suknjicah in belih srajcah. Vse prodaje so dokončne, ničesar ne moreš prinesi nazaj, a jemljejo vse: čeke, MasterCard, Viso, gotovino.

Džink, džink, pojejo blaganje. Na koncu pulta z blagajnami je ogromen šopek eksotičnega cvetja. Med njimi pa prepoznaš ponižne zajčke in zlato forzicijo. Potipaš. Ja, pravo, resnično cvetje. Ponavadi so trgovine okrašene le s svilenimi imitacijami rož.

Zunaj je sonce skrito za oblake. Morda bo celo dež. Težko je izriniti avto iz gneče, če si imel srečo, da si parkiral tik za trgovino. Tisti, ki so pustili avtomobile v uličicah malo delje od semnja, imajo manj dela. Morajo pa dame stopicati v svojih lepih čeveljčkih, nekatere v visokih petah, tistih nekaj metrov po starem asfaltu, ki se kruši v drobir in prah. O, pa še ta zgaga! Gospo je spodrsnilo na razčesnjenem grapefruitu in se je še komaj ujela za možev rokav. Zavesica za sivim lesenim oknom se je zagrnila. A še prej si ujel hihitajoč obraz, ki se mu gospa z grapefruitom ni niti malo smilila. Kam pa zdaj? Semanji dan teče še naprej,

a ljudje so čisto izčrpani. Na zadnjem sedežu so nakopice vreče in vrečke z nakupi. To je prijetna izčrpanost, obraz ti žari od toplega razburjenja. Poldne je že minilo, skoraj ena! Gremo na kosilo! Kaj ko bi danes kar na hitro pojuzinali v kakem dinerju, hitri restavraciji na Bee Ridgeu?

Nel's Diner, kar dobro bo. Ni predrag, pa pisan jedilnik ima. Kaj mislite, da gospe z Longboat Keya ne pazijo, kako je treba zadrgniti denarnico in poiskati, kaj se splača in kaj ne? Zato pa so gospe z Longboat Kaya, gospe, ki jih ni sram parkirati niti pred MacDonaldsom.

Semanji dan!

Vsi smo razburjeni, vsi imamo radi semanje dneve.

O, semanji dan, smajen dan v tistih časih, ki tonejo v mit, za katere komaj verjameš, da so kdaj bili. Smajen dan, čudež razburjenega pričakovanja, dan prekipavajoče življenske radosti, izpolnjenih otroških sanj - - -

Klink, klink, comp, comp.

Klinketi-klink, compiti-comp, compiti-comp.

"Aha, že gredo!"

Skozi majcenko okence zeleni prava zora. Listje na brajdi je še črno.

Anika je zbuljena. Čisto zbuljena. Vsi drugi v hiši še spijo. Stara mama v kotu pri peči. Odeja je še gladka, nobenih gub, še dihanja ne. Teta spi v drugi sobi. Niti glasu. Le kako morejo tako spati?

Klink, klink, comp, comp.

Muuuu! Pav pod oknom.

Zafrči. Tu in tam pod škornjem zaškriplje pesek. Kar naprej gredo, na živinski plac. Najbrž prihajajo tudi od drugod. Krave in vole ženejo na semenj. Le kdaj so že vstali? Aniki se zadremlje.

Zadiši po kavi. Teta sedi pri mizi, že oblečena.

"Je že semenj?"

"Že, Anči, hitro vstani, da ne boš kaj zamudila!"

Ko Anika pogoltne žgance in mleko in se vrže v obleko in sandale, teta iztegne roko:

"Na, da boš kaj kupila."

Na dlani se ji srebrno leskečeta dva dinarska kovanca. Oh, zadosti bo, več kot za vrečko bonbonov. Za kakšno majčenko punčko iz lecta. Ali pa za kaj še slajšega, še lepšega.

Semenj.

Zdaj že vse diši in odmeva od semnja. Iz Štravsove gostilne diši po kavi. Kmalu pa bo še po kruhu, po tistih visoko zapečenih, pisanih hlebcih - ajdovo-pšeničnih. Zdaj se že kuha goveja juha, veliki lonci, kot ob žegnanju. Diši po peteršilju. Zafarci, Sadinjčani, Trebčani, tisti iz Lipovca pa kar mimo. V gostilni se bodo krepčali šele čez nekaj ur, potem ko bodo že opravili semanske posle in kupčije.

Lahko pa bodo zavili v kako drugo gostilno. Ves Žužemberk je potresen z njimi, s kmečkimi, domačimi, majhnimi, pa z gospoškimi, takimi, kjer imajo tudi "posebne sobe". Nekaj korakov naprej od Štravsove je Korlnova gostilna. Štravska je vdova, debela oštirka, ki vse dela sama, le ob posebnih dneh dobi v pomoč kako dekle, ki nosi iz kleti in iz kuhinje na mize. Korl pa je sivo-rdečelas mož srednjih let, ki ima tri odrasle sinove. Pomaga mu tudi žena, prav tako okrogla kot Štravska, le bolj bela je v obraz in po pojočem gororu se ji pozna, da ni doma iz Žužemberka. Prišla je s Češkega. Tudi pri Korlnovih diši po jedači in pijači. Danes bodo veliko izkupili, saj gostilniško dvorišče in vrt mejita prav na Žvinski plac, kjer bodo ves dan prekupčevali in barantali. Likofi bodo pa pri Korlnovih in pri Štravski.

Žvinski plac je velik občinski pašnik, ograjen z debelimi sivimi prečniki, ki jim pravijo rante. V rantah so zagvozdeni železni obroči, kamor sejmarji priklepajo živino, ki so jo prignali naprodaj. Zdaj je še zgodaj zjutraj, hladno je še. Krave in voli in telički zaspano mulijo steptano travo pod seboj. Živila. Ne ve, kaj jo čaka.

Pod sejmiščem je šola. Danes je tiha in prazna. Semanji dan, tudi otroci bodo šli v semenj. O, pa še kako bodo šli! Tisti iz okoliških vasi se bodo opletali okoli staršev,

...nadaljevanje na strani 18

...nadaljevanje s strani 17

dokler se jim ne bo posrečilo uiti na svoje. Trški otroci pa bodo na semnju ves dan, križem-kražem po Indiji Koromandiji. Le na Živinski plac jih ne bo. Kaj bi tam? Samo vpitje in razteptani kravjekti.

Anika poskakuje po klancu, ki se spušča mimo šole v položnem ovinku. Z Marico gresta. Tudi Marica tišči v pesti svetal kovanec, enega, za en dinar.

Pred Boncovo hišo nasproti šole se je na široki kamniti klopi usidral širokopleči prodajalec kraherla in šebese.

“Čmo?” se spogledata punčki.

“Nak. Najprej greva na štante.”

Saj imata le tiste uboge dinarčke, tri, obe skupaj. Kraherle za dinar in pol se sveti ko zlato presijana kri. Sladka rdeča pijača v debelih, čokatih stekleničkah, zapečatenih s steklenico kroglico. Šebasa je bela, stekleničke pa zelene. Ko kupiš, pritisneš s pálcem na tisto kroglico in sladki napoj zašumi ko roj čebel: Vssss... Oh ...

Ob šoli deklici zavijeta mimo Jeršetove gostilne. Ta je sicer tudi pritlična, kot sta Štravsova in Korlnova, je pa bolj imenitna. Razpotegnjeno sivo poslopje z majhnimi okenci je ob cesti vse poraščeno z vrtnicami plezalkami. Drobni rdeči cvetki na sivozelenih trnastih, v loke upognjenih vejah. Sive so od prahu. Cesta, ob kateri gostilna stoji, je peščen drobir, ki se ves dan dviga izpod koles težkih voz, ki škripljejo tam mimo. Jeršetova gostilna je tik ob križišču dveh prometnih cest: tiste, ki gre iz Ljubljane proti Novemu mestu, in tiste, ki prihaja iz Trebnjega in se tu konča. Pravzaprav pa se le prevesi v strašansko strm klanec, Breg, široko kamnito pot proti Krki. Ta je le za pešce.

V ovinku je čudno tiho. Šolski vrt sameva, iz šole niti glasu, pri Jeršetovih tudi še nič. V to gostilno ne stopiš kar naravnost s ceste. Najprej moraš skozi sivo pobravana dvoriščna vrata, široka za dva vozova. Nič ne diši po kruhu. Kasneje bo po golažu. Deklicam se mudi naprej. Še nekaj korakov, pa se začnejo štanti, semenj, o semenj!

Prva stojnica je pusta, od sile. Mrzli zvitki žic, pa raznih verig, ključev, svedrov, pil,

vse tako. Podboj ev štant. Ključarničarska krama. Kaj bi punčke z vsem tem? Takoj naprej še ena puščoba. Kramar je pripeljal vsemogoče vrvi in jih je razobesil tako, da vise s podpornega droga platnene strehe kot sive salame. Nekaj kmetov v černih suknih jopičih in černih klobukih z ozkimi krajci se je ustavilo pri vrvarju. Otipavajo, sprašujejo za ceno, kupujejo pa še nič.

“Oh!” Marici je zaprlo sapo. V prahu leži čisto pravi kovač! Srebrn, prelep. Pobere ga.

“Lej!”

Anika strmi. Deset dinarjev!

“Pojdi, greva . . .” jeclja Marica.

Roka se ji poti. Kovač stiska ko svetinjico. Zdaj sta že pred Zalaščkovo hišo. Na pločniku pred njo je pek Jarc postavil visok koš. Iz njega štrlijo dolge, debele štruce, pšenične in ržene. Zraven koša je košara, nakopičena z zlatimi žemljami, velikimi in majhnimi, s kifeljčki, makovimi štručkami, s solčtangelni.

“Dve ta male žemeljice!” ukaže Marica, vsa rdeča v obraz.

“Na, Mari!” O, kovača imaš!” reče Pekov stric.

“Ja, sem našla . . .” zajeclja punčka. Sama ne ve, kaj bi. A stric je že zavil žemljici in ji zdaj odšteva cel kup dinarčkov.

“V žep daj, da ne boš zgubila,” ji reče. Marica zbaše drobiž v žepk ovolančkanega predpasnička. Prazničnega. Ker je danes semanj dan.

“Na!” ponudi Aniki.

Deklici se zagrizeta v hrustljajoče žemljice. O, semanj dan! Nebo pa vse modro in prijazno, otroške roke poljublja sonce.

Tu se pa res začno štanti, tista razkošna razstava sladkosti in bogastva sveta. Štanti. Podolgaste mize, nad njimi pa bele platnene strehe, ki varujejo blago pred soncem in dežjem. Kakor kdaj. V srcu trga je to, prav pred skupkom trgovin, ki so se natlačile v pritlične prostore dvo- in trinadstropnih stavb, nanizanih okoli cerkve pred gradom.

Sejmarji vstopajo tudi v konzum. Ta nima svojega štanta, kot jih imajo druge trgovine.

Tam prodajajo le vsakdanje potrebščine, sol, olje, petrolej, sladkor. Tik ob konzumu pa je Ogibov štant. Ogibova hiša je potisnjena nekoliko proč od ceste, pred njo je celo majhno dvorišče. Ogibovi so lectarji. Že cela generacija lectarjev. Ta starci Ogibovi imajo svojo miniaturno trgovinico v Bregu, sin Tone pa živi, peče lect in prodaja na trgu. Ogibov štant.

Svetlorožnati lect. Majhne punčke, nanizane in prilepljene na polo belega papirja. Rožnate punčke, okrašene z belimi cukrenimi čipkami, obrazki iz papirja. Rožnati konjički s cukrenimi modrimi in zelenimi sedli in stremeni, bele cukrene brzde, okražene z bleščečimi koščki stekla. Poleg lecta cukrene zelene žabice, napolnjene s sladko vodo, pa bonboni, bonboni, židan cuker, napolnjen s čokolado, o nebesa!

“Za en dinar židanega cukra!” ukaže Marica.

Žemljice sta že zdavnaj pojedli. Čokolada je omama, čudež semanjega dne.

Anika tišči v pesti dva dinarja.

Punčka iz lecta je dinar.

A Ogib ima tudi bleščeče prstančke, po dinar in pol, izpod droga pod platneno streho pa vise cele kače pisanih koravd. Pa majceni glavnički vseh barv, pa . . . pa . . .

“Bežite, otroci!” ju odrine velik kmečki fant in se ustopi pred tisti konec stojnice, kjer so razstavljena velika, prelepa lectova srca. Oj, srca, z ogledali na sredi, pa z napisimi prilepljenimi med cukrenim cvetjem! Napisni. Vse tisto, kar hoče fant povedati dekletu, ki stoji korak za njim.

“Oh, ti Krajincani!” dregne Anika Marico, ko se umakneta in napravita paru prostor tik ob mizi. Zdaj je pristopilo tudi dekle. Krepka kmečka punca. Ruto si je porinila z glave na vrat in zdaj se ji v soncu sveti na tilniku spletena čučka. Krajincana! Z one strani Krke, iz kakšnega Gradenca ali Lipja. Ali pa sploh nista Krajincana. Morda sta od kod iz doberniške fare, ali pa s Sel. Ker sta tako gospodovalna.

Na trgu se že prerivajo. Sonce prigreva in ljudje se drenjajo proti štantom v senci

visokih hiš. Pred Dereanijevo trgovino se baha ogromna miza z debelimi balami blaga vsake sorte, platna, bombaža, svile. Pa trakovi so tam, čipke, prejice, šivanke. Mnogi so prišli na semenj, da nakupijo obleke za vso družino. Dereanijeva ponudba je raznovrstna, vsak najde vsega, kar potrebuje. Ženske so prinesle s seboj velike cekarje, ki jih zdaj polnijo s pisanimi zavoji. Dereanijeva trgovina je imenitna. Sem hodijo neveste iz bližnje in dalne okolice nakupovat balo in poročne obleke. A tega ne delajo danes, na semnju. Po take dragocnosti hodijo v trgovino samo, največ pozimi, saj je večina porok v predpustu. Na Dereanijevem štantu ne prodajata ne gospod ne gospa Dereani. Kje pa! Dereaniji so gospoda. Prodajajo komiji v črnih haljah, ki se prijazno nasmihajo. Enemu se pri tem pobliškuje zlat zob.

Pod lipo je razstavil Ribničan. Pod lipo, ki je v svoji zeleni mladosti poznala še graščake. Zdaj pa je deblo kot okrogel stolp, krošnja pa gosta, da en prepušča niti žarka sonca. Veje se sklanjajo nad Ribničanovo robo kot zelena streha. Možak hodi okrog svojih lesenih in lončenih izdelkov v širokem loku. Kot stražar pred grajskim poslopjem. Sejmarji, možje, ne prihajajo kaj blizu, že od daleč vidijo, da je tam krama za ženske.

In je res. Vse te prelepne latvice, v katerih se mleko skisa kar čez noč. Rumeno-oranžne glinaste skledice, okrašene z rjavimi vijugami in belimi rožicami. Pa trebušasti lonci za mast in ocvirke. In cvetlični lonci. Najlepši so pekači za potice. Mudli, jim pravijo. Ena sama valovita lepota, v glino zarezani ptiči, rože. Nekateri so pološčeni zunaj in znotraj, kakšen posebno lep se leskeče travnato zeleno. Nizke posode so to, velike in majhne, nekatere imajo na sredi stožec, da se bo potica lepše ovila v posodo, lepše, enakomernejše zapekla. Na drugi strani lipe, prav poleg suhe robe, sit, košar, žlic in ret, so razpostavljeni peharji z lončenimi in lesenimi igračkami.

"Oh!" vzduhne Anika.

"Koliko je tistile konjek?" bolj zašepeče,

kot vpraša.

"Dinar. Maš?" reče Ribničan.

"Ja."

Anika mu ponudi tisti prepoteni kovanec. Možakar ji zavije konjička. Pomežikne in si porine poklapani klobuk na tilnik: "No, pa malo zapiskaj!" Piščalka tenko zapoje. Lončeni konjiček kot da je zastrigel s svojimi oglatimi, bunkastimi ušeski.

"Še meni enega!" ukaže Marica. Seveda! Kovača ima!

"Pa še tista dva mudelčka za potičke," reče. Igrački takoj odvije iz Ribnčanovega časopisnega papirja.

"Na!" da en mudelček Aniki.

Velikodušnost v revščini utrjenega otroka. Pa spet štanti, štanti.

Zdaj je tu že toliko odraslih, da se otroka komaj rineta dalje.

"Kaj si pa kupila, Anči?"

Teta. Tudi ona je prišla na semenj. Gotovo bo vse sorte nakupila, kako blago za predpasnik za staro mamo, morda latvice. Ruto. Odrasli. Kar denarnico odprejo, pa je.

"Konjka imaš? Pa malo zapiskaj!"

Boječe, žalostno-veselo. V igrački se kotalijo in odbijajo lončene pesmice.

"Na, pa še cukra kupi! Ali pa kaj drugega."

Anika dobi še en dinar.

"Ti imaš tudi konjka? Pa mudelček!" se teta obrne k Marici.

"Ja, imam. Sem našla kovača. Na cesti," zaupno šepne dekletce.

"Saperlot! Si pa bogata!" reče teta. "Le še kaj poiščita, ko bo zvonilo poldne, pa domov! Kosilo bo kot zmeraj."

Teta zavije k nekemu štantu s svetlimi podobami, molitveniki in steklenimi molki.

Anika in Marica gresta nazaj k Ogibovim.

"Punčko!" reče Anika.

"En dinar!" zahteva Ogib.

"Pa še tistile prstanček, če ga daste za en dinar."

"Eh, pa ga imej!" reče rdečelasi lectar. Saj jo pozna, Aniko. Tudi Marica kupi lectovo punčko. Pa še majhno lectovo srce za mamo. Danes je razkošno bogata.

Večeri se Branjevci so pospravili svojo

robo v zaboje in škatle. Stari Edmund je razdril štante in zdaj nosi les v grad' tam bo pod nastreški na dvorišču spravljen do prihodnjega dejma. Nosi počasi in se zible. V obraz je ves zaripel. Danes ga pije na vseh koncih, zastonj. Na smajen dan so ljudje tako prijazni. Živinski plac je prazen. Trava je vsa potoptana. Živina pa še sedaj muka, čedalje huje. Že od zore je privezana in na poti. Nekatere živali so menjale lastnika, nekatere ne. Le redek je odgnal kupljenega ali neprodanega vola naravnost domov. Likofe zalivajo pri Štravsovih in po vseh drugih gostilnah Žužemberka.

Muuuuu...

Muu...muuu...muuuu...

Možje pijejo in jedo, pojejo in vpijejo, čedalje glasneje. Živino pa so pozabili napojiti. Pri Korlnovih diši po golažu in razlitem kislem vinu. Tudi ženske so tam, žene in ljubice. Vsi so razgreti, nekateri od veselja, drugi od razočaranja.

Mu...muu...

Anika posluša. Stiska lončeno piščalko. Nocoj bo konjek spal pri njej. Mukanje se počasi izgublja v noč. Ali pa v otrokovo spanje.

Cin . . . cin . . . cin . . .

Zafarec koraka domov, s prazno verigo preko pleč.

Prodal je.

Semanji dan je minil. Od Krke se dviga meglica.

...continuation from pg. 10

in useful many times when I teach and speak to multi cultural audiences. And that was one of my biggest reasons for learning French. My only regret is that I wish I could switch from Prekmurski to Slovenski as well as my mother does it. Half the time I don't know whether Prekmurski or Slovenski is coming out of me! I think more Prekmurski than Slovenski.

Who am I then? What am I? Canadian? Slovenec? Prekmurec?

I am a Canadian but,....?

As much as I wanted to be a Canadian, like my Canadian English/Englezi friends, the Slovenian side of me was always there. And since it has always been there, it has had a profound influence on me and on how I turned out. The importance of the role of education, family and church in Slovenian culture has become a fundamental part of who I am. There is no denying that. And who in this room isn't aware of the Slovenian passion for hard work and hard play (especially for wrestling and soccer?) The belief that nothing comes for free, but your wishes will be freely granted as long as you work hard for them!

However, one of the biggest influences on me from my Slovenian heritage has been that of food. It is a basic element of life, but also of the culture and its identity. Sometimes as Canadians we have a hard time with our identity, but when you're travelling, others have no problem easily identifying you as a Canadian. Once in France, after I had introduced myself, the woman immediately looked at me and said "On aime le saumon du Canada". It took me a while to register, before I realized that this woman was saying that she loved Canadian salmon. She could have said Canadian back bacon, cheddar cheese, maple syrup, ice wine or Canadian beer and the unique connection would have been made.

In 1980, I was in Slovenia at the same time as my good friend was studying in Budapest, Hungary. I would visit him often and take a care package to him because at that time, he didn't have access to the same goods as I had. I had hard currency and he had Hungarian forints. There wasn't much you could buy in Hungary with forints, but if you had dollars, than another world opened up to you.

My friend held a little party with some

Hungarian students. I brought some potica from Slovenia. The Hungarian students immediately knew it wasn't Hungarian. They had also brought potica, but it was much smaller than the Slovenian variety. The potica overcame the language barrier.

Again, when I was growing up as a child of immigrant parents, you always wondered whether your family was like other families.

It never hit me how different my family was until I started to have some of my English friends over for lunch.

It's July, the hottest day of the year and what does my mother serve - soup! Boiling hot chicken soup. I didn't find this strange, but my English friends gave me that look. I didn't dare tell them that sometimes most of the chicken including the chicken feet, liver and kidneys used to come in that soup! To my mother it was perfectly natural to serve boiling hot soup on a hot July summer day because she served soup every day and a Slovenian meal without soup wasn't a meal.

Along with every meal there was always a glass or two of wine. And since it was one of my chores to bring up a liter of wine to the table (taken from one of the huge wine barrels down in the basement) I thought it was normal that everyone drank wine everyday. To my English friends than, and even now, they're surprised and often ask "what was the occasion for the wine?" I quickly learned not to tell to too many teachers that my parents drank every day. Back then, they would have thought that my parents were alcoholics! My parents and I believe that you never need an excuse for drinking wine. If you do need an excuse, the French say that you should drink wine in bad times to cheer you up and drink wine in good times to celebrate and cheer you up!

I really knew my family was different when my mother would serve krvavice. For years and years I had no idea that krvavice meant blood sausage in English. My wife Marijanca serves it and just last week both of our children, Collin 6 and Venessa 9, love eating it. But, as soon as we tell them what it is, I'm convinced that they will never eat it again!

And what was my attitude to my mom when I was young and growing up every time she served kisla repa or kislo zelje? I

often said that when I grow up I would never have to eat it again. As the years go by, and those cold winter days and long nights descend upon us, I still yearn for kisla repa and cebula, and cesin, zabu and speh. And oh how I still crave piecene kruh s cesin pa zabu.

Why is it after all these years you may ask, that I still crave this food? In some weird, yet delicious way, this is my link not only to my childhood and my mother's cooking, but also to Slovenia and Prekmurje and to all the peasant traditions that my grandparents and my parents used to follow. As the years go by, it is a tradition that is fast disappearing, as less and less people know the old peasant traditions. The food is my link to this past and every time I bite into a krvavice, or eat a regrat salad or have some flancati for dessert I relive a bit of the past.

And every time I take a look at the centennial plaque here at Lipa Park, the traditions, the past and my Slovene heritage came back to me when I hear the second verse of Domovina Mili Kraj which I first heard at my mother's knee years ago;

*Domovina mili kraj K tebu hocem spet nazaj!
Kjer se potok tiho raja, zejne travnike napaja.
Zubori se s kraja v kraj, Domovina mili kraj.*

VLADO KRESLIN

Ivan Dolenc

(Prevodi s kratkim jezikovnim vodičem za učenje slovenščine)

Založba SLO BOX je izdala besedila štrinajstih pesmi popularnega slovenskega kantavtorja Vlada Kreslina, ki bi naj v kombinaciji s priloženo zgoščenko omogočila vstop v študij slovenščine. Knjižica je izšla s prevodi v slovenščini, angleščini, italijanščini in nemščini, na koncu pa so dodana pesemska besedila, predstavljena z nevtralnim besednim redom, popisom besed in slovarčkom. Izdajatelja sta Referat Alpe-Jadran na Univerzi v Celovcu in Slovenska prosvetna zveza v Celovcu, finančna podpora pa je prišla iz programa Evropske unije "Interreg II".

O Kreslinu in njegovih priljubljenih popevkah je zapisal ljubljanski Dnevnik, da je "s svojim magičnim glasom, očarljivo poetičnostjo svojega prekmurskega bluza in enkratno

glasbeno nadarjenostjo brez dvoma zrastel v najbolj karizmatično osebnost slovenske populare kulture..."Avstralski Canberra Times ga je opisal kot "something of a national institution in Slovenia" in opozoril na njegove zasluge za obnovo slovenskih tradicionalnih balad in pesmi. Njegove privlačne melodije so zelo priljubljene tudi med nami v Kanadi, saj si vedno znova zaigramo njegove CD-je in aplavdiramo z enakim navdušenjem njegovim enkratnim orkestrašem iz ansamblov Beltinska banda, Mali bogovi in Vali.

Pričajoča knjižica (z zgoščenko) vsebuje sledeče Kreslinove mega uspešnice : Namesto koga roža cveti, Nekoga jutra, ko se zdani, Obrni, obrni, Tvoje jutro, Če bi te imel, Zvezdice bele, Vrane, Tista črna kitara, Bela nedelja, Joužek, Daleč je moj rojstni kraj, Vriskanje in jok, Que sera, Igrala je, igrala.

Za samostojno učenje slovenščine ob

Kreslinovih pesmih so navedena štiri priporočila:

- 1.Večkratno poslušanje pesmi brez sočasnega branja
- 2.Poslušanje in branje pesemskih besedil
- 3.Razumevanje pesemskih besedil (ob prevodih in s pomočjo jezikovnega vodnika)
- 4.Ponovno poslušanje pesmi. Urednica Angela Schellander želi vsem bralcam in bralcem "veliko užitka in uspeha z Vladom Kreslinom"! (Narocila sprejema vsaka slovenska knjigarna).

O našem proslavljenem trubadurju je najnovejše to, da je v aprilu posnel v Prekmurju, na izakovskem Otoku ljubezni, video spot za pesem "Ljubezen se ne trži", to pa je že tretji spot iz serije, ki bo predstavila glasbo z MUZIKE za studio TV SLOVENIJA. Še več o njegovih uspehih doma in po svetu boste zvedeli s pevčeve medmrežne "domače strani" <http://www.si21.com/kreslin>.

(Translated by Erica Johnson-Debeljak)

FAR FROM THE LAND OF MY BIRTH

A picture already blurred,
a picture of you and yours.
Shoes, a new glove, a cake sweet
and tender,
and your mother,
so pretty, so slender!

Who is the man who sits by,
and the girl who holds you in her lap?
Now a new house stands here,
everything just like yesteryear,
what a sweet child you were!

Far far away, it is far,
now so distant it seems,
from the land of my birth and
my dreams.

On the hilltop, falls the night,
and now I must turn on the light
the years have washed away
the shine from my eyes
and the picture each day
grows more faded and gray.

Far far away, it is far,
now so far away it seems,
from land of my birth and my dreams.

DALEČ JE MOJ ROJSTNI KRAJ

Slika že rumeni,
slika, tvoji in ti,
čeveljčki in nov gwant, gibanica diši,
pa tvoja mama,
tak lejpa, tak šlank!

Kdo je mož, ki sedi,
in dekle, ki te v naročju drži?
Tu stoji zdaj nov blok,
vse kot včeraj se zdi,
si bil pa res srčkan otrok!

Daleč je, daleč,
daleč je zdaj,
moj začetek in moj rojstni kraj.

Nad hribe spušča se mrak,
zdaj prižigam luči,
dolga leta so sprala
mi lesk iz oči
in slika vsak dan
bolj bledi.

Daleč je, daleč,
daleč je zdaj
moj začetek in moj rojstni kraj!

KRMAR (THE BOATSWAIN), Novi slovenski film JANKA VIRANTA iz Toronto

Ivan Dolenc

V okviru kanadske televizijske serije "A Scattering of Seeds-Creation of Canada" bo 24. maja doživel svojo premiero film Jankota Viranta "Krmar", ki prikazuje življenje in delo pesnika-pisatelja Radovana Gajica, obenem pa portretira se pet, šest, sedem drugih ganljivih zgodb kanadskih priseljencev-beguncev iz nekdanje Jugoslavije. Gajic je sicer tukaj v prostovoljnem izgnanstvu že od leta 1985, ker pa si služi svoj vsakdanji kruh kot hišnik dveh stanovanjskih stolpnic v Torontu, na Pape in Danforth, se mu je ponudila priložnost, da je naselil v obeh stavbah kar precejšnje število svojih rojakov, ki so pribegali v Kanado kot pregnanci iz Bosne in Hrvaške, zdaj pa že lep čas skrbi zanje in jih pridno uvaja v "novo življenje".

Virantov film zatorej ni zoglj prikaz enega samega priseljca in njegove družine, marveč tudi močna umetniška izjava o grozotnih posledicah sleherne vojne za male ljudi, ki so prva žrtev vojaške morije in tako imenovanih "etničnih čistk".

"Krmar" se slikovno odpre in zapre s prispodobo Odisejeve barke, to pa je povezano s poezijo, ki jo glavni upodobljenec recitira v filmu iz svojih "jugoslovanskih" knjižnih izdaj (Dež s Kosova, Ukleti čolnar z Donave) in iz svoje prve kanadske pesniške zbirke v angleščini "The Hostage of T. City" (T=Toronto), natisnjene istočasno z dokončano Virantovo dokumentarko. Gajicevi "varovanci" iz filma seveda ne morejo upati na srečno vrnitev v svojo Itako. Vsi po vrsti so se sprijaznili s svojo kruto usodo in se poskušajo čim bolje prilagoditi kanadskemu življenju in navadam. Zadostuje jim, da lahko živijo v miru in brez vsakršnega strahu pred tem, kaj jim bo prinesel jutrišnji dan. Veselijo se tukajšnje velike odprtosti in neomejenih možnosti za srečo svojih otrok. Ko slišimo njihove strašljive zgodbe z bega pred temi ali onimi oboroženimi fanatiki, razumemo njihovo tesnobo in sočustvujemo z njimi. Filmska kamera je ujela kar precej vročih solz, ki polzijo po njihovih licih, ko obujajo spomine na svojo preživeto bedo. Mati pripoveduje o tem, kako je skušala

obvarovati svojega otroka pred vojno grozo, priatelj govori o prijatelju, ki ga ni več med živimi, tretji še vedno ne pozna mirnih noči, ker ga v sanjah preganjajo človeške pošasti - in glasno joče in kliče na pomoč...

V ospredju teh spretno posnetih filmskih kadrov pa je povsod njihov "krmar", podnevi hišnik in ponoči književnik Radovan Gajic. V filmu sledimo njegovi življenjski poti od Knina, ki ga, kot sam pravi, "ni več nikjer na zemljevidu", do Kanade, kjer živi za svojo ženo Vesno in za svojo hčerko-edinko Ano. Scenarist in režiser Janko Virant je napolnil vse filmske prizore s slikovitimi metaforami, ki so značilne za vse njegove dosedanje kanadske filme. Mimo omenjene "živiljenjske barke" je posebno uspešna prispodoba s cvetličnim vrtičkom na stanovanjskem balkonu, starejša begunka dve leti ni sadila rož, ker se pač ni mogla čustveno odtrgati od svojega izgubljenega nekdanjega doma in svoje domače rožne grede-šeles zdaj čuti, da sta Toronto in Kanada resnično njen drugi, "zadnji dom"! Pesnik Gajic nam nekje tudi pove, da hoče v svoji naslednji knjigi z naslovom "Silence of Words" opeti Kanado kot "simbolični vrt našega upanja".

White Pine Pictures, razpečevalec "Krmarja", je samostojno filmsko podjetje s sedežem v Torontu. Doslej je pod imenom dokumentarne serije "SETEV" (Scattering of Seeds) odšlo v mednarodne televizijske hiše že 26 epizod o kanadskih priseljencih vseh mogočih narodnih korenin, to pa je zdaj prvi film o Kanadčanah iz krajev bivše Jugoslavije. Delovni producenti pričujočega filma o kanadskih Srbih so Peter Raymond, Lindalee Tracey in Maria Pimentel, direktor fotografije je Rudolf Bahacek, in sodelovali so se urednica Carole Larsen, zvočni rekorder Ian Challis, glasbeni skladatelj Mark Korven, pomožni snemalec David Johns, pa še številni drugi.

Naš filmar Janko Virant je prišel iz Slovenije v Kanado z dvema nagrajenima eksperimentalnima filmoma, tu pa je v svojem filmskem podjetju V-Art Productions posnel za CBC-TV že štiri uspešne filme (Mind's Eye, Mysterious Yours, In Eve's Shadow, Two Sides of a Shadow), ki so vsi doživel reprise na televizijskih postajah Bravo!, WTN in Vision TV. Trenutno pripravlja celovečerni film o prijateljstvu med dvema kanadskima

priseljencema.

"The Boatswain-Krmar" bo prikazan na kanalu History Television. Čas predvajanja bo objavljen v sporedu omenjene televizijske postaje za dan 24. maja.

Radovan Gajic

"THE HOSTAGE OF T. CITY"

I dream I will be released.

Judge: What was the weapon they used, to take you hostage?

I: The worst one.

Judge: It is up to the Court to decide. Yours is to tell: which one was it?

I: A word.

Judge: Which word was that?

I: Word that love is.

The Court is silent, mute.
Throughout millennia.

And how many of you know how big
the pile of dishes is one has to wash
in order to feed his dream
of sands, ocean waves, palm trees
and topless Cuba?

How big is the pile of dishes at
minus 30 C?

The dune of dishes in an ethnic restaurant?
Would that dream warm up the dreamer?

One should ask Hemingway
who kept Cuba in his Ontario heart.

Every room of the North Hope
was Cuba in his heart.

One can smell it while walking
down the streets of T. City.
Ernest walked them too.

My abductors cannot smell me.
I am on the loose.

They are piling up after me
but they cannot close in on me. Not yet.

These are my dishes I wash daily.
My words.

Poročilo o smučanju

Dr. Anton Kačnik

Slovenski smučarji iz Združenih držav, Kanade in Slovenije se snidejo na pomladanskem smučanju v Aspenu in Snowmass Colorado.

Letos so se prijatelji zimskega športa v vzhodni Kanadi in verjetno tudi ZDA moralni soočiti z dokaj skromnimi snežnimi razmerami. Prav zato so nas pritegnila razsežna svetovno znana smučišča zapadnega dela ZDA. Zaželeti smo se povzpeti na gorske vence v Koloradu, kjer nas je narava objela z nepopisno lepoto okolja ter snežno odejo pršiča, ki se je spreminjala v oblak ob hitrem spustu v dolino.

Ponosni vrhovi gora, ki v tem idiličnem okolju kraljujejo že leta, zablestijo v svoji popolni lepoti, ko so obžarjeni v soncu, na sinjem ozadju. Res pravcati zimski raj na zemeljskem obli.

Resnično bi si kar težko predstavljal lepe pomladanske smučarske počitnice od petega do enajstega aprila letos. V prid temu govore tudi številke, saj se nas je zbral kar 113 privržencev zimskega športa.

(Chicago 1, New Mexico 1, Dayton, Ohio 1, Florida 2, Pennsylvania 5, Syracuse, New York 6, Kolorado 6, Toronto, Canada 6, Slovenija 6, Washington DC 10, New Jersey 9, Cleveland 29, New York 32)

Med udeleženci sta bila tudi dva duhovnika in 6 zdravnikov.

Iz Toronto so letos poleteli z nami trije novi člani in sicer: Andy Stajan, Jože Škop in Andrej Resnik. Odličen smučarski nivo Slovencev je prišel do polne veljave pri tekma NASTAR formata.

Naš Andy Stajan, ki ga prijateljsko imenujemo slovenski Tomba la Bomba,

je dosegel med vsemi tekmovalci (približno 75) najhitrejši čas NASTAR proge, ter pri seštevku časov dveh spustov pristal na solidnem drugem mestu najhitrejših smučarjev. Prvo mesto je zasedel Jordan Jan, New York, tretjega Greg Sodja, Syracuse, New York.

Med ženskami je bila najhitrejša Nataša Smoring DC, Liliann H. New York je bila druga, Vicki Kirk pa tretja.

Za poslovilno večerjo smo si v smučarskem domu pod goro Aspen privoščili filet mignon zapadnega dela ZDA, ki je bil nepopisno okusen in se je kar topil v ustih.

Telesno okrepljeni in pomlajeni smo prinesli s seboj poln koš nepozabnih spominov in na novo vzpostavljenih prijateljskih vezi. Prihodnje leto, torej v letu 2000 bomo smučali v Kanadi, v Britanski Kolumbiji in sicer v Whistlerju in Black Cove.

Ameriški, Kanadski in drugi Slovenci širom sveta, pridružite se nam v čim večjem številu, da proslavimo zaključek drugega tisočletja.

Sprehod po Planici

Marjan Dragozet

Ko stopim iz dvorane na ploščad, me objame lep sončni jesenski dan. Zaželim si sprehoda.

Vsek obiskovalec Planice, ki si želi mirnega sprehoda po rahlem hribovju obraščenem z gozdom in jasami, bo tu našel tihoto in mir, ter rahlo šumenje dreves, ki se z vetrom igrajo v svojih vrhovih. Ne da bi se zavedal, se napotim

skozi mali smrekov gozd do koče Alojzij, ki so jo člani društva Planice zgradili leto po ustanovitvi društva. Koča Alojzij je začetek družabnega življenja društva. Napotim se proti majhnemu jezeru, na katerem plava kopalna ploščad. Jezero je na severni, vzhodni in zahodni strani obdano z gozdom. Obstanem na severni strani in se ozrem čez vodno gladino v južno smer proti domu društva. Pogled je v vsakem letnem času lep.

Kratek sprehod končam pred domom in premišljujem, v katero smer naj se podam. Odločim se za malo daljši sprehod do mojega lovskega stojšča. Na razpotju pri luči na drogu grem po levi poti mimo kupa nažaganih drv. Po gozdnih poti grem mimo gramozne jame, do velikega borovca, ki s svojimi vejami daje popotniku prijetno senco. Ustavim se in ogledujem naravo okoli mene. Pred menoj je večja čistina obdana z gozdom, kjer se nahaja društveno strelišče s kočo. Na desno od borovca me popelje pot do zajezenega potoka, kjer si lahko ogledam delo pridnega bobra.

Zapustim stari borovec, prečkam ravnico in skozi gozd pridem do druge čistine z razpotjem. Desna pot vodi sprehajalcu v smeri Stevensove kabine, ali v smeri stolpa, ki so ga postavili člani radioamaterjev in daljša do našega soseda, člena društva, gospoda Šteblaja. Moja smer sprehoda je leva pot. Po njej pridemo do zadnjega razpotja, in nato mimo zapuščenega tovornjaka in naprej ob potoku.

Tudi tu vzamem levo pot, ki se rahlo vzpenja vzporedno s skalnato steno. Pri debeli brezi se podam na stezo, ki se strmo vije med drevesi v hrib proti steni. Po kratki strmini pridem na zgornji rob stene, poraščene s starimi borovci. Ustavim se na sivo-rjavi svetlikajoči se ravnici in tako sem na mojem lovskem stojšču.

Pogled je čudovit. Rahlo goznato hribovje se razteza od vzhoda in v severno daljavo pred menoj. V globini pod menoj se vidi pot, po kateri sem ravnkar prišel. Posamezne domačije, raztresene po pobočjih kažejo obstoj življenja in tej pisani naravi. Pogled s tega lovskega stojšča je v vsakem letnem času lep, vendar je najlepši v jeseni, ko vsa valovita področja postanejo en sam vrt z neštetimi barvnimi odtenki.

Vabim vse ljubitelje lepe narave, da si sami ogledate lepoto naše Planice.

Planica se nahaja vzhodno od mesta Bancroft Ontario, kakih 250 km severovzhodno od Toronto.

VIAGRA - ONE YEAR LATER

By Ciril J. Godec, M.D.

Here we are - one year since the Food and Drug Administration approved Viagra on March 27, 1998, as an oral medication to treat male erectile dysfunction. Is the popular excitement over the drug continuing? Has it lived up to expectations? Has there been a down side? What about women and Viagra?

To begin with, let's look again at the problem Viagra is meant to treat, and why the drug has raised such enormous expectations.

Erectile dysfunction (ED) is by far the most common male sexual problem. We define ED as the persistent inability to achieve or maintain an erection for satisfactory sexual intercourse. Current estimates of the National Institute of Health indicate the dysfunction affects approximately 30 million Americans.

Surprisingly, half of them are under the age of 65. Erectile dysfunction is nevertheless age-related; its incidence doubles between the ages of 40 and 70. Erectile dysfunction is reported in over 50 percent of men between 40 and 70; of these, 10% are completely impotent, 25% moderately so, and 17% minimally impotent.

If a man is in good health, and if he watches his nutrition and has no other major medical problems, he should remain potent until he dies. In this sense, ED is more a consequence of unhealthy lifestyle than a consequence of aging. It is also true that men who have diabetes, hypertension, cardiovascular problems or who smoke have a much higher chance of becoming impotent, regardless of age. ED causes misery and relationship difficulties and in general significantly diminishes the quality of life for men and their partners.

Viagra Produces Natural Response

A man's sexual function consists of sexual desire, erection, orgasm, ejaculation, and fertility. Unlike medications used previously, Viagra does not by itself cause an erection unless a man is sexually stimulated. Viagra has no effect on the sexual drive itself, but it does affect the response to sexual stimulation. This is the huge advantage of Viagra, since its use enables a man to experience a completely natural erectile response. As Viagra is not effective if there is no arousal, the role of a man's sexual partner is therefore also enhanced.

As we understand the complex normal physiology of human erection today, in technical terms, when a man with normal erectile activity is sexually stimulated, the

nitric oxide (NO) released from penile nerves stimulates the endothelium of the corpora cavernosa to activate guanylyl cyclase and induces the cyclic guanosine monophosphate (cGMP) synthesis in erectile tissue. Increased cGMP levels inhibit smooth muscle contractility, erectile vascular spaces open, blood flows into the penis and erection takes place.

There is another substance in the penis, called phosphodiesterase type 5 (PDE5), which is responsible for cGMP inactivation in erectile tissue of the penis. PDE5 terminates NO-induced cGMP-mediated relaxation of cavernosal tissue (tissue that dilates with blood to produce the erection of a body part). It causes the smooth muscle cells of cavernosal tissue to start to contract again, and blood starts to flow away from the penis, thereby making the penis flaccid again. Viagra, which is a potent PDE5 inhibitor, effectively blocks cGMP inactivation, thus prolonging cavernosal tissue relaxation and prolonging erection.

Accidental Discovery

As with many major discoveries, Viagra's erectile effect was found through serendipity. Initially Viagra was tested on patients with high blood pressure and angina. When it proved only marginally effective, the clinicians involved in the study asked their patients to return the medication, but many patients refused. Investigators eventually found out the reason for the patients' reluctance to return the pill: it produced an unexpected side effect - erection. Since then, more than six million men have been using Viagra, and Viagra currently tops the list of all prescribed medications in the U.S. Viagra is the first oral medication approved to treat ED, and the success of treatment with Viagra does not depend on a particular cause of ED. Clinical response to Viagra has a 60 to 70% success rate regardless of the etiology, or cause, of ED. Patients more than 65 years old have a response rate to Viagra similar to those under 65.

Side Effects

Now, after a year, we know that Viagra has some side effects: headache (32%), facial flushing (21%), dyspepsia (17%), rhinitis (12%), and visual disturbances (10%). During clinical trials of Viagra, the rate at which subjects discontinued its use was reported to be similar for groups of patients taking placebos. The most common reason for discontinuation was headache. Viagra can cause transient impairment of color discrimination (blue and green) by inhibiting PDE6, which is involved in photo-

transduction in the retina.

My advice to patients is that they should not drive within two hours of Viagra. The side effects are usually dose-related. All of these side effects were reported in patients who took a dose of 100mg. Due to the slower clearance of Viagra from the body in elderly patients (over 65), I recommend a lower dose in this group of patients. A similar precautionary lowering of dose is recommended for patients with kidney and liver insufficiency. If a patient is on multiple antihypertensive medications, I also consider starting with a lower dose, in the range of 25 or 50mg.

Extreme Risks

Close to 150 deaths have been reported in patients taking Viagra. The major contraindication for the use of Viagra applies to patients who are treated with nitrates (nitroglycerin, amyl nitrate, etc.) for coronary artery disease.

A special problem exists with patients who have coronary artery bypass surgery. Although many of these patients have not used nitroglycerin for years, they may have some in their wallet or at home in case of emergency. With the help of Viagra, some of these men become sexually active again. Sexual intercourse represents physical activity, sometimes of significant intensity, causing, in some of these patients, chest pain that requires quick relief with nitroglycerin. Most of the fatalities related to Viagra have happened in such cases. Although I prescribe Viagra for patients with a history of coronary disease, I do it in consultation with their cardiologists. We know that the risk of myocardial infarction increases by a factor of 2.5 in the two hours surrounding sexual activity. These patients should be evaluated by their cardiologists for the possibility of heart attack brought about by sexual intercourse. To date no one has reported priapism, which is a prolonged and painful erection unaccompanied by sexual desire. Priapism is occasionally reported in patients who are on some other erection-promoting medications (for example, PGE 1, Caverjet, and Muse).

Many of my patients ask if Viagra can improve potency in a normally potent man. The erectile tissue of the penis has a finite number of receptors for cyclic GMP. A man with normal sexual functions shouldn't get any additional improvement in erectile activity by taking Viagra. Viagra does not develop a physical addiction. As far as psychological addiction goes, we don't yet have data.

Viagra for Women?

It seems very likely that Viagra can have some impact on female sexual dysfunction, as well. Currently a study is under way, and we have some preliminary data that Viagra can increase lubrication and facilitate orgasm in women. However, we do not know the impact of Viagra on the female organs — ovaries, uterus, breasts — and the FDA has, therefore, not yet approved the use of Viagra in women.

Viagra may have a challenger in the near future. Vasomax is currently undergoing two multicenter trials in the U.S. The possibility of combining Viagra with other medications such as alpha blockers is also being evaluated in clinical trials.

Health care insurance companies do not have a unified policy regarding insurance coverage for Viagra. I advise my patients that they should contact their particular insurance provider to inquire about coverage. When patients have to pay out of their own pockets, the price ranges between \$8 and \$10 per pill.

Despite some fatalities reported in Viagra users, it is still a very safe drug if used with care and sufficient knowledge about its limitations. We should not forget that the intricacy of human relationship, especially sexual intercourse, consists of much more than a firm erection. Although erectile function in our phallocentric society is of critical importance, one should not forget that Viagra represents only a chemical crutch and cannot be a substitute for the complexity of human relationship.

Dr. Cyril J. Godec is the Chairman of the Urology Department at Long Island College Hospital, Brooklyn, N.Y. 11201

view on

design based studio

Nives Corak

416.489.8592

nivescorak@hotmail.com

in memoriam

STANKO TITAN

Nemudoma in vse prerano je v 55. letu starosti umrl naš rojak in zaveden Slovenec Stanko Titan, lastnik podjetja Dynex Engineering. Zapustil je draga soproga Emo in sinova Andreja in Gorazda.

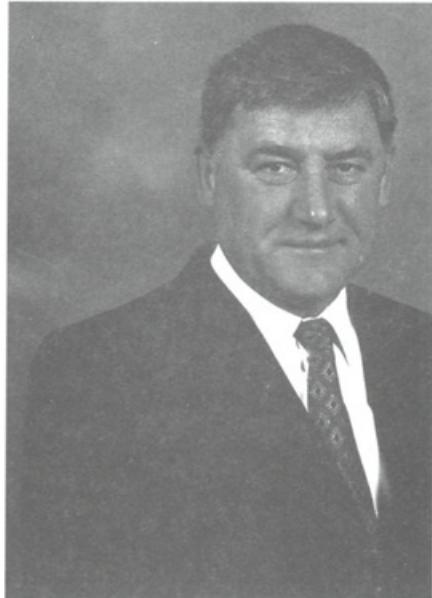
Med poslovnim izletom v Britanski Kolumbiji, kjer je tudi smučal je zbolel za legionarsko boleznijo, ki mu je vse prezgodaj vzela življenje.

Stanko Titan je bil rojen 3. maja 1943 leta v Murski Soboti. Že od rane mladosti je hrepenel po potovanjih in spoznavanju sveta. Pot ga je najprej peljala v Francijo in Južno Ameriko, nato pa v Kanado, kamur mu je sledila tudi Ema. Stanko se je šolal v Sloveniji, kjer je dokončal srednjo tehnično šolo. Na univerzi v Torontu pa je obiskoval večerna predavanja in si tako pridobil inženirsko diplomo.

S svojo izredno pridnostjo, iznajdljivostjo, podjetnostjo in znanjem je ustvaril zelo uspešno podjetje, Dynex Engenireeng. Stanko je v zapadnem svetu kar hitro osvojil pozitivne principe svobodnega trgovanja in začel ustvarjati po načelu znane angleške prislovice: "The sky is the limit." Nenadna smrt je prerezala podjetno pot njegove ustvarjalnosti in o vseh nadaljnih uspehih lahko le ugibamo.

Poleg drugih vrlin so Stanka poznali po tem, da je bil vedno pripravljen pomagati. Med drugimi to lahko potrdijo tudi sočlani slovenskega letovišča Holiday Gardens.

Stanko je bil še posebno navdušen nad izredno kulturno in družabno aktivnostjo slovenske skupnosti v južnem Ontariju

in je v ta namen finančno podprt radio in Glasilo.

Stankova priljubljenost med sodelavci in uslužbenici se je pokazala tudi pri množičnem obisku v mrlški vežici, cerkvi in na pogrebu, kamor so prišli, da bi počastili njegov spomin in se od njega poslovili.

Ob grobu se je v imenu slovenskega letovišča Holiday Gardens od Stanka poslovil predsednik, ki je povdaril, da ga bomo vsi Slovenci, ki smo ga poznali, ohranili v trajnem spominu ter nadaljevali dobre odnose z njegovo soprogo Emo in sinovoma Andrejem in Gorazdom.

Na sedmini po pogrebu je spregovoril sin Andrej, ki je povdaril, da si je oče navzlic izredni zaposlenosti vselej poiskal dovolj časa za soproga Emo in oba sinova, saj sta v njegovem zgledu videla heroja in učitelja obenem, in bosta temu vzoru ostala zvesta vse življene.

HRANILNICA IN POSOJILNICA SLOVENIA PARISHES CREDIT UNION

725 Brown's Line, Toronto, ON M8W 3V7

Tel. (416) 255-1742

618 Manning Ave., Toronto, ON M6G 2V9

Tel. (416) 531-8475

Delawana Dr., Hamilton

Tel. (905) 578-7511

Vse bančne usluge nudimo po najugodnejših pogojih.
Brezplačne potovalne čeke in mednarodna denarna nakazila.

Zobni zdravnik

Dr. A. P. Kačinik

Rosedale Medical Centre, 600
Sherbourne St., Suite 401
(Bloor-Sherbourne subway)
Toronto, ON, M4X 1W4

Tel: 416.922.1161

P. I. CONSTRUCTION

Ivan Pezdirec

General Renovation
Commercial and Residential
Lating Drywall
Acosting Ceiling Tiles

Pager: (416)600-2909
Fax: (905) 625-2990

1139 Talka Cr. Mississauga ON, L5C 1B1

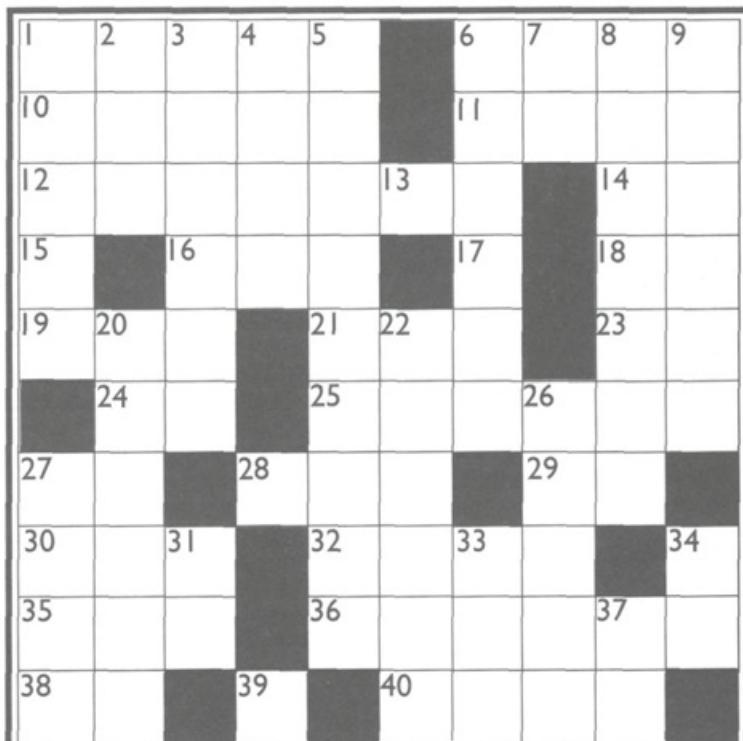
ROCK GARDEN CAFÉ

Owner: BORIS MOZETIC

760 Brant Street
Burlington, Ont.
905 / 632-8465

križanka • crosswords

Sestavila Martina Skok

Rešitev križanke bo objavljen v prihodnji številki Glasila.

Vodoravno:

1. Naočniki
6. Politično zatočišče
10. Lahka z zrakom napolnjena igrača
11. Prva sorodnica
12. Država na Arabskem polotoku, Savdska.....
14. Začetnici slovenske operne pevke Olge
15. Oznaka za "avto - šolo"
16. Stranski učinek ognja
17. Fizikalna oznaka za "čas"
18. 23. in 22. črka slovenske abecede
19. starejši Citroenov avtomobil
21. Rimski pozdrav
23. Slovenski veznik
24. Osebni zaimek
25. Finančna služba na mejnem prehodu
27. Oznaka za pevski zbor
28. Sklad
29. Fizikalna okrajšava za "voltamper"
30. Germansko moško ime
32. Slovensko moško ime, Jakob ali Janez krajše
34. Oznaka za 1000 kilogramov, tona
35. Vzhodno - azijska avtomobilska družba
36. Nevesta v legendi o Kralju Matjažu
38. Oznaka za atletski klub
39. Oznaka za bolnišnico
40. Država na bližnjem vzhodu

Navpično:

1. Ozemlje tik ob vodi
2. Mik
3. Duh iz svetilke v arabski pravljici
4. Skupina za izvajanje političnega pritiska v parlamentu
5. Oživljjanje
6. Neprofesionalec
7. Nasprotno od "proti" pri glasovanju
8. Lastnina
9. Območje znotraj koralnega grebena
13. Oznaka za energetsko enoto v fiziki in kulinariki
20. Ornamentalni ali figuralni okras iz majhnih barvnih kamnov
22. Fevdalni podložniki
26. Slovansko žensko ime, žena znanega ameriškega bogataša Trump
27. Ločilo na koncu stavka
28. Oznaka za "sever"
31. Krajevni prislov
33. Beseda za pojasnjevanje vzroka
37. 12. in 15. črka slovenske abecede
39. Kemični simbol za "vodik"

Rešitev prejšnje križanke:

PANAMA, PAV, ITALIJA, TI, RIM, N,
KROJ, ALABAMA, MO, NA, BRUC, LO,
ETIL, T, BOGATAJ, IC, AVLA, NAK, A,
LEE, IT, IL, IND , STOP

kulinarika

Slovenian potato salad

6 medium potatoes
1 medium onion (chopped)
1/4 cider (wine)
3 tbsp. salad oil
salt to taste (app. 1/2 tsp.)
pepper to taste (app. 1/8 tsp.)
water (enough to make potatoes moist)

Mushroom potato soup

3 tsp. oil
1 small onion, chopped
3 garlic cloves, crushed
chopped parsley
1 lb. fresh mushrooms, sliced
4 med. potatoes, peeled & diced
4 tbsp. flour
pinch of marjoram
salt & pepper
1 tbsp. vinegar
1/2 heavy cream

Heat oil in saucepan. Add onion and sauté until they started to brown. Add mushrooms and simmer, covered for 15 minutes. Add potatoes and sauté for another 5 minutes. Add flour and stir. When flour is slightly browned, add 6-8 cups of boiling water and cook until potatoes are cooked. Add marjoram, salt, pepper, garlic, parsley and vinegar. Cook for 3 minutes and remove from heat. Stir in cream and serve.

Boil potatoes in jackets until cooked. Drain and let stand until cool (still slightly warm). Remove skins. Slice thin into a salad bowl. Add salt, pepper, onion, oil and vinegar. Add enough water to make potatoes moist. Mix well and serve.

Note: Choose potatoes which are not mushy. Yukon or red potatoes are fine. Potato salad can be made ahead of time and be stored for a day at room temperature (or a few days in refrigerator). Great for parties and barbecues.

Strawberry punch

1 pkg. frozen strawberries
1/4 cup sugar
1 lrg can frozen lemonade
2 cups cold tea
2 cups water
1 bottle ginger ale

Blend the first 5 ingredients; add ginger ale just before serving.

Easy to make apple cake

3/4 cup oil
2 cups granulated sugar
4 eggs
1 tsp. vanilla
1 tsp. salt
2 cups all purpose flour
1 tsp. baking powder
3/4 cup of milk
1 tsp. cinnamon
4-5 large apples (peeled, grated)
bread or cookie crumbs

Combine oil, 1 1/2 cup sugar, eggs and vanilla and beat until thoroughly mixed. Sift flour and baking powder together and add milk and oil mixture. Mix well until it has the consistency of a smooth batter.

Pour half the batter into a large well greased cake pan (14" x 10"). Place evenly sliced (or grated) apples on top of batter, sprinkle with cinnamon and remaining sugar and cover apples with remaining batter. Sprinkle bread or cookie crumbs on top. Bake at 350 F for 45 - 55 minutes or until light brown on top.

humor

PILA

Pride mojster v delavnico in reče pili: "Ti si pila, jaz pa danes še nisem", in odide v najbližji bar.

E.T.

Kakšna je razlika med moškim in E.T.-jem?
E.T. vsaj pokliče domov.

OGLASI

Zamenjam enkrat rabljen šotor za otroški voziček.

Izgubil sem taščo.
Kdor jo najde naj jo obdrži.

Izgubil sem indeks.

Poštenega najditelja naprošam, da ga nikomur ne pokaže.

Torkova gledališka premiera ta teden izjemoma ne bo v četrtek, ampak v soboto.

POHORCI

Pride Pohorc v gostilno in se ustavi pri šanku:
"Toučeno pijvo!"
"Nimamo."
"Kok tou?"
"Kokto pa mamo!"

GORENJSKA

Zakaj imajo na Gorenjskem na vhodnih vratih dve kukali?

Zgornjega zato, da vidijo, kdo je prišel na obisk in spodnjega zato, da vidijo, ali jim je kaj prinesel.

PRIMORC/ GORENJ

Primorc: "Ne morem videti Gorenjcev!"
Gorenjc: "Zakaj ne?"
Primorc: "Ker so vmes previsoki hribi."

ŠTAJERC/ GORENJC

Kaj stori Štajerc, ko postane plešast?
Kupi klobuk.
Kaj stori Gorenjc, ko postane plešast?
Proda glavnik.

GREEN ACRES MOTEL

1303 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, ON
L5E 1G5
Tel: (905) 278-6910

West Side Toronto
Adjacent to Downtown Toronto
Via Expressways

FAMILY MEAT & DELICATESSEN

Na razpolago imamo vse vrste domačih izdelkov, prekajeno meso, po naročilu odojčke, pečene na ražnju.

Za najboljšo postrežbo sta na voljo:
Mary ali Richard

278 Brown's Line
Toronto, ON, M8W 3T5
416 255-1098

WHIZ - A - TOP LINEN

OWNED AND OPERATED BY THE
GRBAVAC FAMILY
LINENS FOR ALL OCCASIONS. LARGE
VARIETY OF COLOURS.
LET US HELP MAKE YOUR EVENT
COMPLETE.
142 STAPLETON AVE.
HAMILTON, ON. L8H 3N8

TEL: 905 545 1316
FAX: 905 545 7869
WATS 1-800-263-8623

Anthony Klemencic
B.Sc., LL.B.

SLOVENSKI ODVETNIK

Tel: (416) 251-5281
Fax: (416) 251-0029

332 Browns Line
Toronto, M8W 3W2

ROCKWOOD OPTICAL

owner:

MARJAN MOZETIČ

- Eye Examinations Arranged
- Laboratory on Premises
 - Lenses Duplicated
 - Prompt Service
 - Repairs

Rockwood Mall
4141 Dixie Road, Mississauga
Tel: 625 6444

ALDERWOOD JEWELLERY

Miro or Peter Rak
will be happy to discuss
with you all the
characteristics of Diamonds and
other precious stones.

Alderwood Plaza
857 Browns Line
Etobicoke, ON, M8W 3V7
Phone: (416) 255-4429

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

JANEZA E. KREKA

747 Brown's Line
Etobicoke, ON, M6W 3V7
Tel. (416) 252-6527
636 Euclid Ave. Toronto
ON. M6G 2V9

Vse bančne usluge nudimo pod
izredno konkurenčnimi pogoji.

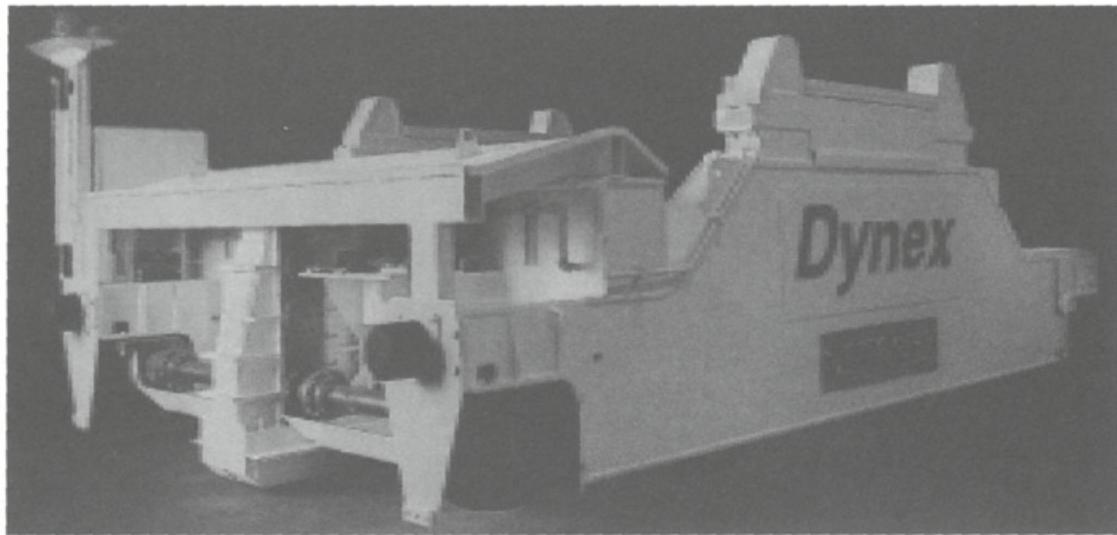

Titan

2300 Forbes Street, Whitby, Ontario Canada L1N 8M3

Tel: 905 721 1200 Fax: 905 721 1204

Website: <http://www.dynexeng.com> Email: pkoslik@dynexeng.com

Turnkey Steel Mill Equipment

**MIHAEL
ACTION
INTERNATIONAL**

**MEC
GROUP
LIMITED**

MIHAEL LUZAR
TEL: 416-255-5920 FAX 416-255-5983
E-MAIL: MECGROUP@INTERLOG.COM

REPRESENTING ALL RHEEM PRODUCTS IN SLOVENIA AND REPUBLICS OF FORMER JUGOSLAVIA WE PROVIDE DESIGN AND INSTALLATION OF ALL TYPES AND SIZES OF HVAC SYSTEMS - INDUSTRIAL / RESIDENTIAL / COMMERCIAL / INSTITUTIONAL / SPECIALIZED FACILITIES - EQUIPMENT AND INSTALLATION CAN BE PURCHASED AND ARRANGED FROM CANADA

909 Pantera Drive
Mississauga, Ontario
L4W 2R9

Tel: 905 625 9571
E-mail: jmdieltd@connection.com
Internet: <http://jmdieltd.hypermart.net>

J.M. Die Limited

precision dies • tools • moulds • jigs • machining • lathe work and stamping

**Joe Skof
PRESIDENT**

GRADBENO PODJETJE JOE KASTELIC LIMITED

KVALITETA,
KI JI VSEKAKOR
LAHKO ZAUPATE

Tel: (416) 255-2085
Home: (905) 271-5538
770 Browns Line
Toronto, ON. M8W 3W2

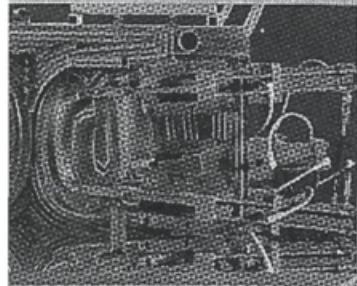
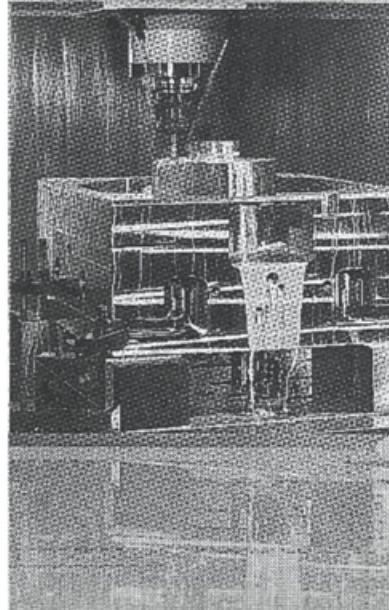
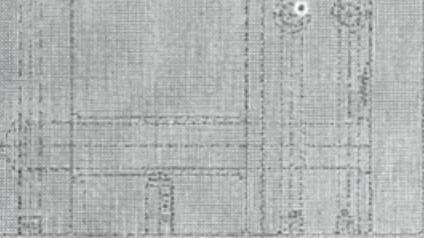
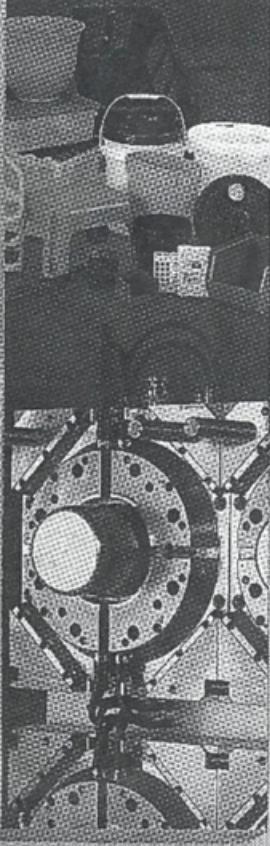

Condus Electric
Industrial, Commercial & Institutional

John Recel
EI5513

105 Riverhead Drive
Etobicoke, Ontario
M9W 4H1

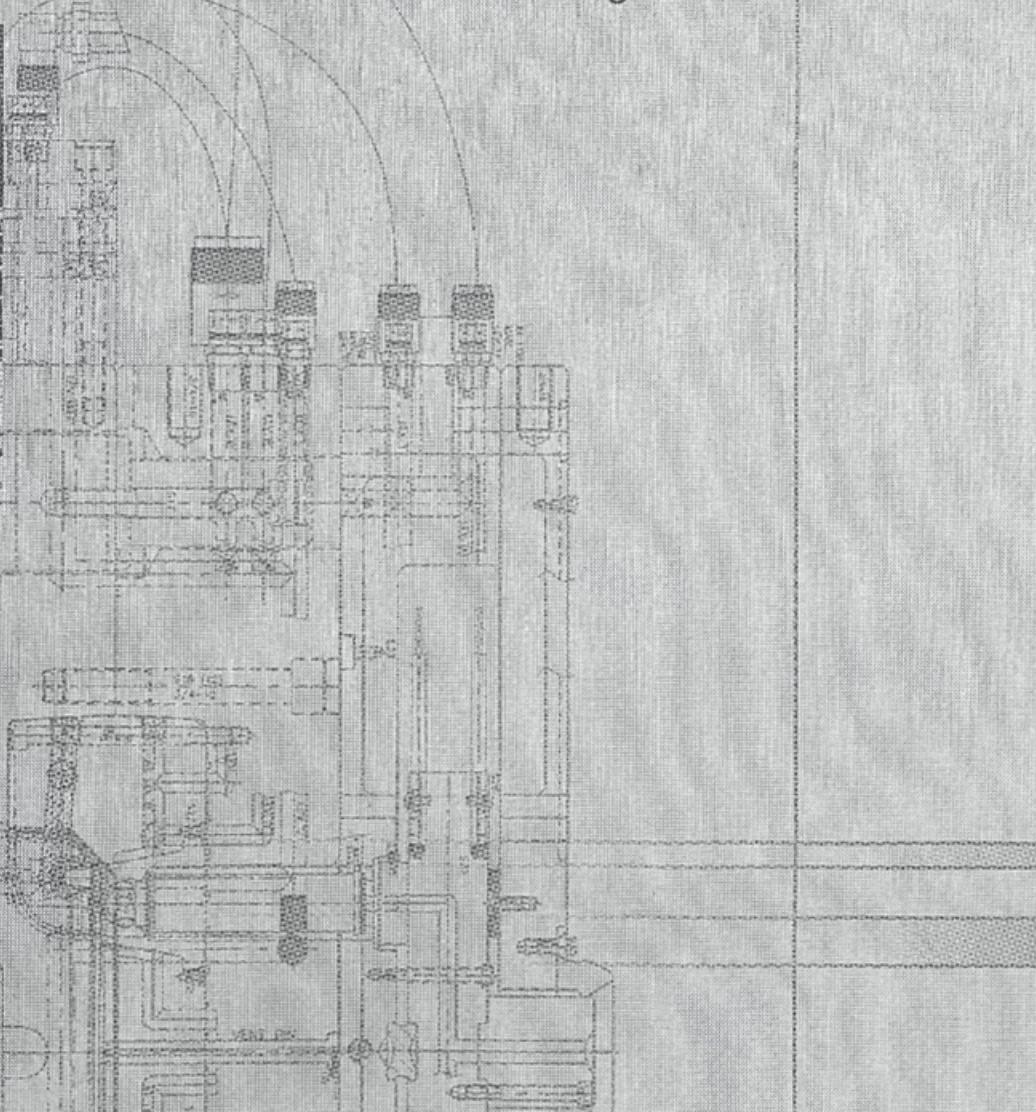
Tel: 416 741 7374
Fax: 416 741 7372
Pager: 416 331 3641

TGM

TOP GRADE MOLDS

**Complete Injection Mold Design
and Manufacturing Services**

Toronto**Hamilton, Niagara**

- 8. maj**
Mladi glas, Materinski dan na Brown's Line
- 9. maj**
S.H.& A.C., Materinski dan v Lovskem domu
- 6. junij**
Slovensko letovišče, Telovska procesija
- 12. junij**
Lovsko društvo Planica, Ribolov na jezeru Nippissing
- 13. junij**
Večerni zvon, Piknik
- 19. junij**
S.H.& A.C., Ribolov na jezeru Nippissing
- 20. junij**
Društvo Simon Gregorčič, Gregorčičev dan
- 27. junij**
Holiday Gardens, Piknik
Kanadski slovenski svet, Slovenski dan v Boltonu
- 4. julij**
S.H.& A.C., Piknik v Allistonu
- 11. julij**
Večerni zvon, Tombola
- 17. julij**
Slovensko letovišče, Poletni večer
- 18. julij**
Holiday Gardens, Piknik
- 25. julij**
Slovensko letovišče, Piknik
- 31. julij in 1. avgust**
Lovsko društvo Planica, Piknik
- 8. avgust**
S.H.& A.C., Piknik
- 15. avgust**
Večerni zvon, Proščenje
- 21. avgust**
Lovsko društvo Planica, Ribolov
- 22. avgust**
Simon Gregorčič, Piknik
- 29. avgust**
Holiday Gardens, Piknik
- 8. maj**
Lipa Park, St. Catharines, Materinski dan
Sava, Kitchener, Materinski dan
Bled, Beamsville, Materinski dan
- 9. maj**
Triglav, London, Materinski dan
Župnijsko kulturno društvo, Materinski dan
- 23. maj**
Slovenski Park, Prvi piknik
- 24. maj**
Lipa Park, St. Catharines, Open House
- 31. maj**
Bled, Beamsville, Prvi piknik
- 13. junij**
Slovenski park, Telovska procesija, Piknik
Bled, Beamsville, Dan očetov
- 20. junij**
Triglav, London, Dan očetov
Bled in župnija, Dan očetov
- 27. junij**
Slovenski dan 1999 - Bled Beamsville
- 4. julij**
Lipa Park, St. Catharines, Sausage Festival
Slovenski park, Piknik
- 18. julij**
Bled, Beamsville, Žegnanje, Piknik
- 25. julij**
Lipa Park in Bled, Piknik
- 1. avgust**
Slovenki park, Piknik
- 15. avgust**
Lipa Park, St. Catharines, Piknik ansamblov
- 22. avgust**
Bled, Beamsville, Športni piknik
- 5. september**
Bled, Beamsville, Piknik in balinanje
Slovenski park, Baseball turnir in piknik
- 19. september**
Župnija Sv. Gregorja, Žegnanje in basket
- 2. oktober**
Slovenian Canadian Scholarship foundation, Letni basket